Torsdag 6 – fredag 7 november 2003

Detaljerat program, se följande sidor

Torsdagen den 6 november

Aulan	Loftet	Sal O	Sal K	Sal L
09.00 **Plenarsession** Veterinär kommunikation				
10.05 KAFFE				
10.35 **Plenarsession** *forts.*				
12.05 LUNCH				
13.00 **Häst-symposium** Ryttare och häst i samverkan	13.00 **Smådjurs-symposium** Endocrinology of dogs and cats	13.15 **Husdjurs- och livsmedels-symposium** EHEC-problematik	13.00 **Aktuella inslag**	13.00 **Reproduktions-symposium** En kort kurs i AMS
14.30 KAFFE	15.15 KAFFE	14.15 KAFFE		14.45 KAFFE
15.00- **Häst** *forts.* 17.15-17.45 Häst – norm-gruppen	15.45 **Smådjur** *forts.*	14.45 **Husdjur och livsmedel** *forts.* 15.45 **Panel-diskussion**		15.15-16.35 **Reproduktion** *forts.* 16.40 **Årsmöte**

Fredagen den 7 november

Aulan	Loftet	Sal L	Sal O	Sal K
09.00 **Häst-symposium** Reasons for impaired performance in the athletic horse	09.00 **Smådjurs-symposium** Endocrinology of dogs and cats	09.00 **Livsmedels-symposium** Aktuella livsmedels-frågor	09.00 **Husdjurs-symposium** Klöv- och benlidanden	09.00 **Försöksdjurs-symposium** Environment and behaviour, effects on welfare and research
10.15 KAFFE	10.30 KAFFE	10.00 KAFFE	10.20 KAFFE	9.45 KAFFE
10.45 **Häst** *forts.*	11.00 **Smådjur** *forts.*	10.30 **Livsmedel** *forts.* 11.30 **Årsmöte livs-medelssektionen**	10.50 **Husdjur** *forts.* 12.10 **Årsmöte husdjussektionen**	10.15 **Försöksdjur** *forts.*
12.30 LUNCH	12.30 LUNCH	11.30 LUNCH	12.10 LUNCH	12.00 LUNCH
13.30 **Häst** *forts.*	13.30 **Smådjur** *forts.*	12.30-14.15 **Livsmedel** *forts.*	13.10 **Husdjur** *forts.*	13.30 Lokal: SVA **Försöksdjur, work-shop** Obduktionsövningar etc.
15.00 KAFFE	15.00 KAFFE	14.15 KAFFE	14.10 KAFFE	
15.30-17.00 **Häst** *forts.*	15.30- **Smådjur** *forts.*	14.15 **Aktuella inslag**	14.40–15.40 **Husdjur** *forts.*	

VETERINÄRMÖTET 2003

Program för Veterinärmötet 2003

Datum: 6-7 november 2003
Plats: Undervisningshuset, Sveriges lantbruksuniversitet, Uppsala
Arrangör: Sveriges Veterinärförbund/Sveriges Veterinärmedicinska Sällskap

Torsdagen den 6 november 2003

Aulan

PLENARSESSION
Veterinär kommunikation

Moderator: *Henrik Ericsson, vice ordf. SVS*

09.00-09.45 **Tyst, jag tänker på kommunikation**
Lasse Eriksson, artist

09.45-10.05 **Utbildningen i djurägarkommunikation för veterinärstudenter**
Astrid Hoppe, universitetslektor

10.05-10.15 **Utdelande av pris för bästa artiklar i Svensk Veterinärtidning**

10.15-10.35 **KAFFE**

10.35-11.05 **Konsten att tala med patienter och kollegor så att budskapen går fram hos respektive mottagare**
Gunnar Birgegård, leg läkare

11.05-12.05 **Några principer som kan bidra till utvecklande kommunikation**
Anders Engquist, leg psykolog och psykoterapeut

12.05- **Diskussion**

Aulan

HÄSTSYMPOSIUM
Ryttare och häst i samverkan

Moderator: *Bengt Johansson, Hallands Djursjukhus*

13.00-14.30 **Forskningsrapport om ryggömhet hos ridhäst, redovisning av det pågående ryggprojektet på SLU (preliminära resultat)**
Karin Holm, SLU, Chris Johnston, Regiondjursjukhuset Strömsholm, Charlotte Erichsen, SLU och Per Eksell, SLU

14.30-15.00 **KAFFE**

15.00-15.45 **Ryttaren som orsak till hästens sänkta prestation?**
Malena Behring, Hallands Djursjukhus

15.45-16.30 **Hur påverkas hästens hälsa och hållbarhet av ryttaren?**
Jens Fredricson, Flyinge

16.30-16.45 **PAUS**

16.45-17.15 **Horsehandling for vets through feel: no force, no fear for best results***
Leslie Desmond, USA

17.15-17.45 **Rapport från Normgruppen samt information om reviderad skrift om hästens konvalesens**
Gunnar Bergsten, Vallentuna

*Saturday: Practical clinic/demonstration with horses, no extra charge

Loftet

SMÅDJURSSYMPOSIUM
Endocrinology of dogs and cats

Moderator: *Astrid Hoppe, SLU*

13.00-13.45 **Use of sex hormones in diagnosis of hyperadrenocorticism**
Catherine Scott-Moncrieff, Purdue University, USA

13.45-14.15 **Diagnosis and management of adrenal tumors**
Catherine Scott-Moncrieff

14.15-14.45 **Update on management of canine hyperadrenocorticism**
Catherine Scott-Moncrieff

14.45-15.15 **Årsmöte med SVS smådjurssektion**

15.15-15.45 **COFFEE**

15.45-16.30 **Redovisning av initiativärende om vaccination av hundar och katter i Sverige**
Lena Englund, SVA

16.30- **Diskussion**

Sal O

HUSDJURS- och LIVSMEDELSSYMPOSIUM
EHEC-problematik

Moderator: *Barbro Röken, Länsstyrelsen i Östergötlands län*

13.15-13.45 **EHEC-utbrottet i Skåne**
Hans Bertil Hansson, smittskyddsläkare, Malmö

13.45-14.15 **Verotoxinbildande E coli O157 i den svenska nötpopulationen**
Erik Eriksson, SVA

14.15-14.45 **K A F F E**

14.45-15.15 **Riskprofil över kallrökta, icke värmebehandlade fermenterade produkter som smittkälla för enterohemorrhagisk E coli (EHEC)**
Lars Plym Forshell, SLV

15.15-15.45 **Uppdatering av handlingspolicy avseende kontroll av EHEC**
Ivar Vågsholm, SVA

15.45- **Paneldiskussion**
Elöd Szántó, SJV, Hans Bertil Hansson, smittskyddsläkare, Ivar Vågsholm, SVA, Åke Rutegård, KCF och Lars Plym Forshell, SLV

Sal K

AKTUELLA INSLAG

13.00 **Under denna rubrik ryms ett antal inslag där myndigheter och olika organisationer lämnar information i aktuella frågor**

Sal L

REPRODUKTIONSSYMPOSIUM
En kort kurs i automatiska mjölkningssystem (AMS)

Moderator: *Karin Persson Waller, SVA*

13.00-13.20 **Vilka robotmärken finns det och hur skiljer de sig åt?**
Mats Gyllensvärd, Svensk Mjölk

13.20-13.55 **Hur ska ett väl fungerande AMS-stall se ut?**
Gunnar Pettersson, Kungsängens forskningscentrum, Uppsala

13.55-14.20 **Bete och AMS – hur går det ihop?**
Eva Spörndly, Kungsängens forskningscentrum, Uppsala

14.20-14.45 **Hur mår korna i AMS? Fysiologi och välbefinnande**
Kerstin Svennersten-Sjaunja, Kungsängens forskningscentrum, Uppsala

14.45-15.15 **K A F F E**

15.15-15.50 **Hur mår korna i AMS? Hälsoaspekter**
Torkel Ekman, Svensk Mjölk

15.50-16.10 **AMS, eller inte? Hur ska vi råda djurägarna?**
Torkel Ekman, Svensk Mjölk

16.10-16.35 **Därför skaffade vi AMS**
Niklas Alfredsson, Herrljunga

16.35 **Årsmöte med Nordiska Veterinärföreningen för husdjursreproduktion, svenska sektionen**

IAMS COMPANY
Eukanuba Veterinary Diets

Iams Eukanuba
HUVUDSPONSOR

Kursavgifter m m vid Veterinärmötet

Differentierade kursavgifter (inkl kompendium) enligt följande:

Hela mötet (torsdag, fredag)	2.750 kr	(inkl moms 550 kr)
Enstaka dag	1.750 kr	(inkl moms 350 kr)
Långtidsarbetslös och sjukskriven (minst 6 månader) samt pensionär		
Hela mötet (torsdag, fredag)	1.375 kr	(inkl moms 275 kr)
Enstaka dag	875 kr	(inkl moms 175 kr)
Veterinärstuderande (exkl kompendium)	fri entré	
Get-togetherparty 5/11 kl 19.00	100 kr	

Tilläggsavgifter för workshops se särskilda annonser

Fredagen den 7 november 2003

Aulan

HÄSTSYMPOSIUM
Reasons for impaired performance in the athletic horse

Moderator: *Karl-Henrik Heimdahl, ATG*

09.00-17.00 *A whole day course with professor Jean-Marie Denoix, Le Cirale, France, on "Reasons for Impaired Performance in the Athletic Horse"*

Lectures will include:

- **Clinical examination of the horse with problems related to riding**
- **Different reasons for impaired performance in the horse and the diagnosis and treatment of these problems (diagnostic techniques)**
  - **lameness**
  - **backproblems (kissing spines?)**
  - **other disorders that could affect the performance of the horse (muscular etc)**
  - **problems related to the rider**
- **Results regarding the use of Tiludronate on navicular disease and bone spavin**

10.15-10.45 **COFFEE**
12.30-13.30 **LUNCH**
15.00-15.30 **COFFEE**

Loftet

SMÅDJURSSYMPOSIUM
Endocrinology of dogs and cats

Moderator: *Astrid Hoppe, SLU*

09.00-09.45 **Atypical Addisons disease**
Catherine Scott-Moncrief, Purdue University, USA

09.45-10.30 **Management of diabetes in the dog and cat**
Catherine Scott-Moncrieff

10.30-11.00 **COFFEE**

11.00-11.45 **Continuation management of diabetes in the dog and cat**
Catherine Scott-Moncrieff

11.45-12.30 **Diagnosis and management of hypoglycaemia**
Catherine Scott-Moncrieff

12.30-13.30 **LUNCH**

13.30-14.15 **Diabetic ketoacidosis**
Catherine Scott-Moncrieff

14.15-15.00 **Update on feline hyperthyroidism (pathogenesis, diagnosis, treatment)**
Catherine Scott-Moncrieff

15.00-15.30 **COFFEE**

15.30-16.15 **Diagnosis of canine hypothyroidism and thyroiditis**
Catherine Scott-Moncrieff

16.15- **Discussion**

Sal L

LIVSMEDELSSYMPOSIUM
Aktuella livsmedelsfrågor

Moderator: *Viveka Larsson, SLV*

09.00-09.30 **EU:s nya hygienlagstiftning**
Håkan Stenson, SLV

09.30-10.00 **Riskhantering av fermenterade köttprodukter**
Elisabeth Borch, SIK

10.00-10.30 **KAFFE**

10.30-11.00 **Swedish Meats handlingsplaner för VTEC**
Pia Larsson, Swedish Meats

11.00-11.30 **Reformen av tillsynsmetodiken**
Torbjörn Axelsson, SLV

11.30-12.30 **LUNCH**
samt årsmöte med SVS livsmedelssektion

12.30-13.15 **Mikrobiologisk kartläggning av kyckling**
Mats Lindblad, SLV

13.15-14.15 **Framtida organisation av djurskydds- och livsmedelstillsyn**
Fredrik Alfer, Jordbruksdepartementet

Sal L

AKTUELLA INSLAG

14.15 **Under denna rubrik ryms ett antal inslag där myndigheter och olika organisationer lämnar information i aktuella frågor**

Sal O

HUSDJURSSYMPOSIUM
Klöv- och benlidanden

Moderator: *Claes Fellström, SLU*

09.00-09.40 **Klövhälsa nöt**
Christer Bergsten, SLU

09.40-10.20 **Hur klövverkning förbygger klövvärk**
Thomas Manske, SLU

10.20-10.50 **KAFFE**

10.50-12.10 **Klövhälsa hos suggor**
Carl-Johan Ehlorsson, Svenska Djurhälsovården och Kaj Vestergaard, Danske Slagterier, Danmark

12.10-13.10 **LUNCH**
samt årsmöte med SVS Husdjurssektion

Moderator: *Kristina Forslund, SLU*

13.10-13.40 **Smärtlindring, allmänt**
Görel Nyman, SLU

13.40-14.10 **Smärtlindring och bedövning, klövar**
Christer Bergsten, SLU

14.10-14.40 **KAFFE**

14.40-15.10 **Bedövning och smärtlindring, svin**
Anna Werinder, SLU och Helena Jansson, Karlstads Smådjurssjukhus

15.10-15.40 **Smärtlindring och bedövning, nöt**
Susanne Stenlund, SLU

Workshop lördag, se särskild annons

Sal K

FÖRSÖKSDJURSSYMPOSIUM
Environment and behaviour, effects on welfare and research

Moderator: *Jann Hau, Uppsala Universitet*

09.00-09.45 **Intellicage – a housing system for analysis of behaviour in mice**
Hans-Peter Lipp, University of Zürich, Schweiz

09.45-10.15 **COFFEE**

10.15-10.45 **Influence of neonatal handling and environmental enrichment on brain and behaviour**
Abdul Mohammed, KI

10.45-11.30 **Primates in biomedical research – well-being through environmental enrichment.**
Thomas Ljungberg, Stockholms Universitet

11.30-12.00 **Discussion**

12.00-13.00 **LUNCH**

SVA

Obduktionsövningar och provtagningsteknik på mus och råtta

13.00- **Workshop, lokalbyte till SVA**
Anna Lindhe, SVA, Arman Shokrai, SVA och Björn Rozell, KI

OBS! Endast för ca 20 deltagare
Se särskild annons i tidningen.

CEVA SANTE ANIMALE
Ceva Vetpharma AB

Ceva Vetpharma AB
SPONSOR FÖR HÄSTSYMPOSIET

ORION PHARMA
ANIMAL HEALTH

Orion Pharma Animal Health
SPONSOR FÖR SMÅDJURSYMPOSIET

Veter

Veter AB
SPONSOR FÖR GET-TOGETHER-PARTYT

Luftrörsmask påvisad i Sverige igen

Nyligen diagnostiserades två fall av *Filaroides osleri* hos hund vid Avdelningen för parasitologi, SVA, rapporterar laborator Dan Christensson. Båda fallen härstammade från en hunduppfödare i Uppland. Luftrörsmasken, vilken lever i bronkerna och orsakar kronisk hosta, påvisas mycket sporadiskt hos svenska hundar. Senaste gången var i Göteborg 1990 (se SVT nr 6/1990).

Luftrörsmasken *Filaroides osleri*, en metastrongylid, är en sällsynt förekommande nematod som lever i distala trakea och bronker hos hund. Den anses förekomma i hela världen, och dess livscykel är inte helt kartlagd. Flertalet metastrongylider som lever som vuxna i lungorna hos hund och katt har ryggradslösa djur som mellanvärdar. När det gäller *Filaroides osleri* har även direkt överföring genom avföring och saliv rapporterats. ■

Minskat antal fel i djursjukdata

– Vi har upptäckt ett fel i den datamässiga sorteringen i djursjukdata, säger Katarina Roth, Svensk Mjölk i tidningen Husdjur nr 8/03.

Med den tidigare sorteringsordningen hade drygt 30 procent av inrapporterade sjukdomsrader brister som gjorde att de inte kunde tas in i kodatabasen. Efter insikten om felet i sorteringen sjönk den siffran med mellan sju och åtta procent för djuridentitet.

– Vi har kontrollerat och rättat till statistiken även för de tidigare kontrollåren, säger Katarina Roth. Av de 20 procent som inte går in i kodatabasen utgörs elva procent av diagnoskoder som är felaktiga eller inte finns.

– Nu har vi inlett en översyn av det system som översätter de diagnosidentiteter vi får från Jordbruksverket, för att undanröja eventuella fallgropar i själva översättningen, säger Katarina Roth. Efter detta blir nästa stora utmaning att se till att alla behandlingar verkligen rapporteras.

– Bonden måste kräva att veterinären rapporterar. Dessutom ska husdjursföreningarna rapportera till oss när de hittar uppgifter som tyder på att sjukdomsrapporteringen inte stämmer på någon gård, så att vi kan åtgärda eventuella fel, säger Katarina Roth till Husdjur. ■

Norbelie kvar på Livsmedelsverket

Livsmedelsverkets tidning Vår Föda nr 4/03 meddelade att generaldirektör Bertil Norbelie fått förlängt förordnande som verkschef. Regeringen beslutade förordna Norbelie som generaldirektör fram till den 31 december 2003. Ursprungligen skulle förordnandet ha gått ut den 31 augusti. ■

VETERINÄRMÖTET

Inbjudan till

”Klövvärkstad”

den 8 november 2003

I anslutning till årets Veterinärmöte anordnar SVS Husdjurssektion en workshop i klövvård. Denna utgör en del i den klövkurs som sektionen genomför under årets möte. För att erhålla intyg för genomgången kurs krävs deltagande i två moment, dels hela husdjurssektionens program under fredagen, dels workshopen under lördagen. För kursintyg krävs också skriftlig föranmälan till båda momenten och denna görs till Marianne Lundquist på förbundskansliet (e-post: marianne.lundquist@svf.se). Deltagarantalet är begränsat och kölista kommer att upprättas vid behov. För deltagande på lördagen krävs att man deltagit i fredagens program, det går inte att bara anmäla sig till workshopen.

Lördagens workshop tar upp följande moment: Förevisning och praktisk träning avseende verkning, klövkirugi, bandagering och avlastning på både levande och dött material i mindre grupper.

Tid: Lördagen den 8 november 9-12

Plats: KC, avdelningen för idisslarmedicin och epidemiologi

Kursledare: Christer Bergsten och Thomas Manske

Pris: 750 kronor + moms

Sista anmälningsdag: 13 oktober 2003. Anmälan är bindande eftersom antalet platser är begränsat och ”först till kvarn” gäller. Workshopen sponsras av Boehringer-Ingelheim

VETERINÄRMÖTET

Specialerbjudande på årets Veterinärmöte: Gå 10 betala för 9!

SVS kollegium beslöt vid sitt senaste möte att erbjuda de arbetsgivare som önskar skicka många veterinärer till årets Veterinärmöte ett rabatterat pris.

För var tionde anmäld person får en gå gratis!

Förutsättningen är dock att fakturan för samtliga deltagare kan skickas till en och samma adress och att en namnlista för anmälda deltagare bifogas.

Lyhörd ny SLU-ordförande

Lars-Erik Edqvist avslutade en nioårig gärning som generaldirektör för SVA i juni, men redan några dagar efter hans avskedsfest utsåg regeringen honom till ny ordförande i SLU:s styrelse. SVT tar pulsen på lantbruksuniversitetets nytillträdde styrelseordförande, för första gången en person med veterinär grundutbildning.

Den 1 september tillträdde Lars-Erik Edqvist sitt uppdrag som ordförande för SLUs styrelse, efter en välförtjänt sommarvila i hemmet på Österlen. Posten som ordförande för universitetsstyrelsen är inte helt lätt, med tanke på dagens turbulens och besparingskrav vid SLU. SVT undrar om Lars-Erik Edqvist tvekade när han fick erbjudandet om ordförandeskapet.

– Jag funderade mycket innan jag sade ja, säger Lars-Erik. Men eftersom jag känner mycket folk på universitetet och har en mångårig bakgrund där, bland annat som prorektor, ansåg jag att jag har förutsättningar att anta utmaningen.

Lars-Erik Edqvist har följt utvecklingen vid SLU som närmaste granne på SVA under nio år. Han blev oroad över det kompetensbortfall som drabbade framför allt undervisningen i bakteriologi för veterinärstudenter, och engagerade sig därför i frågan. Nu finns en nytillsatt professor i veterinärmedicinsk bakteriologi som Lars-Erik är mycket nöjd med. Han är visserligen inte veterinär i botten, men väl insatt i de veterinärmedicinska problemställningarna, efter många år på SVA.

INGA NYA STATSANSLAG

Vad gäller utökade statsanslag till SLU i allmänhet och den veterinärmedicinska fakulteten i synnerhet är dock Lars-Erik Edqvist pessimistisk. Några nya pengar från staten finns i dagsläget inte, SLU måste hitta nya lösningar, säger han. Bland annat tror han att den samverkan med klinisk verksamhet på fältet, som Börje Gustavsson beskriver på annan plats i detta nummer av SVT, kan vara en väg framåt för v-fakulteten. En av de första åtgärder Lars-Erik kommer att vidta som styrelseordförande är att kontakta olika sektorsavnämare för att få deras synpunkter på SLU. Inom den veterinärmedicinska sektorn kan diskussioner om framtida samarbete för att stärka undervisning och forskning vara en del av dessa samtal, spår han.

Lars-Erik Edqvist betonar dock att han inte är rektor och därför inte kan gå in och detaljstyra verksamheten. Som ordförande för SLU-styrelsen företräder han övergripande samhällsintressen, och ska dessutom ägna lika stor uppmärksamhet åt alla fakulteter.

FÖR MÅNGA FÖRNYELSEPROCESSER

SVT vill naturligt nog ändå fokusera på förhållandena vid den veterinärmedicinska fakulteten. Fakulteten drabbas i dagsläget av minst tre stora förändringsprocesser: ny fakultetsindelning, ny institutionsindelning och hårda sparkrav. Detta gör att arbetsmiljön för många medarbetare blir lidande med ständiga neddragningar, nya grupperingar och ökade arbetsuppgifter. Vad har den nye styrelseordföranden för tankar kring detta?

– Det viktigaste är att fakultetsreformen får sätta sig, säger Lars-Erik Edqvist. Här tänker han lägga ner energi på att stödja rektorn för att fakultetsstrukturen ska materialiseras på ett bra sätt. – Sedan är det mycket lättare att gå vidare med de övriga processerna, spår Lars-Erik. Rent mänskligt förstår han SLU-medarbetarnas frustration i dagsläget. – Tre stora förändringsprocesser samtidigt är två för mycket, kommenterar han.

– Det är viktigt att ha en dialog med de ➤

»Jag funderade mycket innan jag sade ja«

➤ anställda vid alla förändringar, understryker styrelseordföranden. Personalen är SLUs största resurs och den måste vi vara rädda om. Min målsättning är att lyssna på alla som vill framföra sina åsikter, poängterar han.

ERBJUDER STÖD TILL V-FAK

På tal om de ansträngda förhållandena för den veterinära grundutbildningen påminner Lars-Erik Edqvist om att det alltid har varit brist på pengar till undervisningen. Statens budgettak ligger fast och vill man prioritera i en verksamhet måste man skära i en annan.

Han ser dock djursjukvården som intimt kopplad till grundutbildningen av veterinärer. Studenterna måste få klinisk träning, och det går inte att lägga ut all sådan träning på entreprenad, slår han fast. Detta problem måste fakulteten lösa, men Lars-Erik erbjuder sig att stötta det arbetet, om fakulteten så vill.

»Jag sitter inte på styrelseposten för att se till att SLU får mindre pengar«

Några idéer på kostnadseffektivare undervisning som styrelseordföranden nämner är ett utökat samarbete med den husdjursvetenskapliga grundutbildningen, eller att inleda samarbete med den prekliniska undervisningen på läkarprogrammet vid Uppsala universitet. Vissa prekliniska ämnen kanske inte ska vara kvar alls på den veterinärmedicinska fakulteten, frågar sig Lars-Erik Edqvist. Vidare vill han se ett ökat samarbete mellan SLU och andra veterinära myndigheter som t ex SVA. Mer samverkan är positivt både för nya karriärmöjligheter inom myndigheterna, och ett breddat utbud av föreläsare för SLU. Kanske kan distriktsveterinärorganisationen bli en resurs i veterinärutbildningen, det är åtminstone en möjlighet som måste värderas, säger han.

SLU EKONOMISKT MISSGYNNAT

Men har v-fak ändå inte redan skurit ner så mycket och prövat så många nya konstellationer att problemen faktiskt delvis beror på bristande finansiering? undrar SVT.

Jo, Lars-Erik håller med om att SLU har missgynnats ekonomiskt av staten jämfört med andra universitet. Här har styrelseordföranden en viktig roll att påtala detta för regeringen, konstaterar han. – Jag sitter inte på styrelseposten för att se till att SLU får mindre pengar, hade det varit min uppgift hade jag aldrig tagit jobbet, säger han tvärsäkert.

Att veterinärutbildningen håller på att teoretiseras på grund av dagens budgetunderskott tycker Lars-Erik Edqvist är en felaktig utveckling. Internationellt har den svenska utbildningen hävdat sig väl hittills, och så vill han att det ska fortsätta. En dålig veterinärutbildning slår hål på svenska positioner som salmonellagarantier och BSE-frihet. Den harmoniserade jordbrukspolitiken kräver ökad och inte minskad kompetens hos landets veterinärer, understryker han.

LADDAD FÖR SIN UPPGIFT

SLUs nye ordförande verkar engagerad och laddad för sin uppgift. Samtidigt påpekar han att han numera är pensionär bosatt i Skåne, och tänker ägna mycket tid åt sin hustru och hund. Uppdraget som ordförande för SLU är det enda uppdrag han har kvar idag, och han planerar (teoretiskt) att det ska ta ca en vecka i månaden av hans tid.

I verkligheten ser tidsåtgången ut att bli lite mer än så. SVT träffar Lars-Erik den 4 september, fyra dagar in på hans ordförandeperiod. Redan är minst två veckor i september uppbokade av olika möten, och fler lär det bli. Lars-Erik Edqvist vill snabbt inhämta synpunkter från näringsliv, organisationer och myndigheter inom SLUs sektorer, för att "känna av omvärlden" som han säger själv.

Denna inställning hos styrelseordföranden bådar gott för SLUs anställda och framtid. Att vara lyhörd och att våga försvara SLUs intressen är två egenskaper som universitetets styrelse behöver under de kommande åren.

JOHAN BECK-FRIIS

Tarmsjukdomar hos gris från avvänjning till slakt

disputationer

Veterinär Magdalena Jacobson, institutionen för kirurgi och medicin, stordjur, SLU, försvarade fredagen den 19 september sin avhandling för veterinärmedicine doktorsexamen med titeln: "Enteric diseases in pigs from weaning to slaughter". Opponent var docent Jill Thomsson, University of Edinburgh, Storbritannien.

Studiens syfte är att belysa diarrésjukdomar hos växande grisar, med särskild inriktning på de sjukdomar som orsakas av bakterierna *Brachyspira hyodysenteriae* och *Lawsonia intracellularis*. Diarréer hos tillväxtgrisar, dvs djur som lämnat avvänjningsperioden bakom sig men ännu inte förflyttats till slaktsvinsstallet, är ett ökande problem i Sverige. En fördjupad kunskap om de faktorer som medverkar vid uppkomst av sjukdom och om de bakomliggande mekanismerna är viktig för att finna adekvata förebyggande åtgärder.

I avhandlingen klarläggs vilka mikroorganismer som är vanligast förekommande i samband med diarré hos tillväxtgrisar. Detta samband studerades med hjälp av jämförelser av resultaten från obduktioner, mikrobiologiska och histopatologiska undersökningar på grisar med och utan akut diarré. Grisarna var inremitterade från besättningar med sämre produktionsresultat och typiska problem, och från besättningar med goda produktionsresultat och friska grisar. Resultaten visade att de två bakterierna *Brachyspira pilosicoli* och *Lawsonia intracellularis* är de vanligaste orsakerna till diarré hos växande grisar.

En molekylärbiologisk PCR-baserad diagnostik för bakterien *Lawsonia intracellularis* etablerades. För att påvisa falskt negativa resultat utvecklades en intern kontroll, en så kallad mimic. Denna användes även för att utvärdera olika metoder för preparering av PCR-prover. Resultaten från PCR-diagnostiken jämfördes med resultat från undersökningar baserade på obduktion och serologi. PCR-tekniken visade sig vara specifik och ha en hög känslighet vid påvisande av bakterien i vävnad och i faeces hos sjuka grisar.

Det är sedan tidigare känt att flera olika faktorer samverkar vid uppkomst av svindysenteri, den sjukdom som orsakas av *Brachyspira hyodysenteriae*. I en studie visades att en kraftig inblandning av sojamjöl i fodret hos grupphållna grisar bidrog till uppkomsten av sjukdom vid infektion.

Vidare utvecklades en in vivo-modell på gris för att kunna studera sjukdomsförloppet i tarmen. Tidigare har sådana studier baserats på obduktion av ett stort antal djur. Den nya modellen bygger på endoskopi och biopsitagning via en tarmfistel, och medför att sjukdomens förlopp kan följas hos ett och samma djur. Detta innebär att antalet djur som ingår i försöket kan minskas och att precisionen i försöken ökar.

Metoden påverkade inte djuren negativt och de successiva förändringarna i tarmen vid svindysenteri kunde studeras i detalj. Det fastslogs att djurens immunsystem aktiverades i samband med blödande tarmskador, vilket avspeglades i att koncentrationerna av två akutfasproteiner, SAA och haptoglobin, ökade. Andelen monocyter ökade också i samband med blödande skador i tarmen. ■

VETERINÄRMÖTET

Information rörande
Försöksdjurssektionens workshop
den 7 november

För deltagande i Försöksdjurssektionens eftermiddagsprogram i samband med årets Veterinärmöte krävs föranmälan till Marianne Lundquist på förbundskansliet (e-post: marianne.lundquist@svf.se). Deltagarantalet är begränsat till tjugo personer och ”först till kvarn” gäller. Kölista kommer att upprättas vid behov. Workshopen startar klockan 13.30 på SVA, alltså inte i Undervisningshuset där förmiddagens session hålls.

En extra avgift på 150 kronor + moms per person kommer att tas ut för att täcka kostnaden för obduktionsmaterialet. Sista anmälningsdag är den 13 oktober, 2003. För dem som deltar i båda momenten under dagen kommer ett kursintyg att utfärdas.

VETERINÄRMÖTET

TIPSPROMENAD ÄVEN I ÅR – KOM OCH TÄVLA OM RESPENGAR

Vi kommer även i år att genomföra vår populära tipspromenad med fina priser i form av tre resecheckar på avsevärda belopp. Detta tack vare att våra utställare också uppskattar detta inslag och generöst bidrar till prissumman. Som vanligt kommer utställningsmontrarna att innehålla en fråga med tre svarsalternativ och tävlingen är öppen för alla Veterinärmötets deltagare, inklusive veterinärstudenterna. Tipskupong finns i konferensväskan och kan av studenterna hämtas i sekretariatet. Liksom förra året kommer frågorna att finnas i hela utställningen dvs. även på Loftet. Observera också att utställningen stänger klockan 15.00 fredagen den 7 november och att tävlingssvaren måste vara inlämnade senast 15.15 samma dag. Vinnare blir de först öppnade rätta lösningarna.

Ett stort tack till alla de utställare som bidrar till att denna populära tävling kan genomföras!

Veterinärutbildningen vid ett vägskäl?

Artikeln sammanfattar ett föredrag från Lundadagen, ett tvärvetenskapligt symposium anordnat av Lundabygdens Djursjukhus, den l februari 2003. Författaren har under många år verkat vid olika veterinärhögskolor i USA. Han ger, utifrån ett amerikanskt perspektiv, sin syn på hur strategiska allianser mellan universitet och privatpraktik kan förbättra veterinärutbildningen.

BÖRJE GUSTAFSSON, leg veterinär, VMD, DACT (hon)*

Medan veterinära läroplaner hittills fokuserat på föreläsningar, används nu problem-based learning (PBL) i ökad omfattning. Här ses en studentgrupp diskutera ett problem (vanligtvis ett kliniskt fall) i ett av de 30 PBL-rummen vid veterinärhögskolan i Pomona.

Stordjursveterinären Janet Helms, privatpraktiserande "university partner" i Kalifornien, vid ett besättningsbesök.

Trots stora framsteg för veterinärmedicinen i Nordamerika efter andra världskriget, började man under 1980-talet se tecken på att utbildningen förlorade sin förmåga att anpassa sig till behoven av ett samhälle i allt snabbare utveckling. Stora delar av världen upplevde samma fenomen. Medan veterinära läroplaner producerade en utmärkt veterinär för "all creatures great and small", saknades möjligheter för studenten att inom ramen för den fastställda utbildningsplanen kunna tränga djupare in i ett område av speciellt intresse för det kommande yrkeslivet. Det var också svårt att få ökade insikter inom andra områden där samhället behövde bättre utbildade veterinärer (exempelvis folkhälsofrågor, forskning, miljömedicin eller internationell veterinärmedicin).

BÅDE BREDD OCH FOKUS

Den lösning, den så kallade "core-elective curriculum", man valde för att göra veterinärutbildningen mera relevant till samhällsutvecklingen, blev i princip likartad i många länder. Den var ämnad att ge både bredd och fokus i den veterinära utbildningen utan att innebära specialistutbildning. Ett "core-elective curriculum" har en obligatorisk del (core) lika för alla studenter och en valfri komponent bestående av ett eller flera fördjupningsområden, ägnade att ge studenten möjlighet till träning inom ett eller flera områden av speciellt intresse. Man kallade detta "tracking" med "career emphasis". Närmare hälften av de nordamerikanska veterinärhögskolorna har i dag någon form av "core-elective" (tracking) läroplan med möjlighet till en yrkesrelaterad komponent. Vidare lanserade man problemorienterad undervisning (PBL = Problem-Based Learning), som gav studenterna större ansvar för sin egen utbildning.

ÖKAD SAMVERKAN

Stimulerade av den så kallade Pew-rapporten i USA (1988) började man på flera håll i världen titta närmare på möjligheten att involvera praktiserande veterinärer i utbildningen. Pew-rapporten utmanade den akademiska världen och veterinärkåren att hjälpas åt att åstadkomma nödvändiga förändringar.

En senare marknadsstudie i USA (The Current and Future Markets för Veterinarians and Veterinary Medical Services in the United States, 1999) noterade brister i veterinärutbildningen framför allt i områden av stor betydelse för privatpraktik (t ex affärsadministration, bokföring, marknadsföring, kundrelationer och kommunikation, informationsstrategi, kompetensutveckling etc). Samma fenomen observerades i Australien där undersökningar indikerade att nyutexaminerade veterinärer ofta hade otillräcklig träning för veterinärpraktik.

LÄKARUTBILDNING I FÖRÄNDRING

Modellen för klinisk utbildning av såväl läkare som veterinärer har under stora delar av 1900-talet varit träning i ett undervisningssjukhus ägt av universitetet eller högskolan. För humanmedicinen i USA stod det på 1980-talet klart att denna modell hade svagheter, mest relaterade till förändringar i vårdsystemet och i medicinsk teknologi. Studenternas kontakt med primärfall minskade till förmån för mera komplicerade fall. Patientunderlaget kom därför att representera endast en liten del av det som studenterna kunde förväntas möta efter examen. Man började därför i ökande omfattning använda privata, federala eller kommunala kliniker, medical centers eller sjukhus för praktisk klinisk träning. Sålunda fordrade redan 1986 läkarutbildningarna att en avsevärd del av den prak-

Ett stordjursbaserat ambulatoriskt program vid University of Wisconsin var först i USA att helt använda privatpraktik som en kliniskt praktiskt utbildningskomponent. Bilden visar studenter, gårdspersonal och veterinär förberedande dagens arbete i en mjölkbesättning.

tiska träningen skulle förläggas utanför det traditionella undervisningssjukhuset i externa kliniker, medical centers etc. Stora universitet med flera medicinska fakulteter (exempelvis University of Illinois) tillämpar i dag den modellen i full utsträckning.

Studier har visat att lärandet är positivt korrelerat till variation i och antal av kliniska fall. Möjligheter till handgriplig träning är viktig. Medical centers för ambulanta patienter har i en del studier visat bättre handledning, bättre variation på fallen och effektivare lärare–studentsamverkan än de konventionella undervisningssjukhusen med sina mera komplicerade fall.

PRIVATPRAKTIKMODELLEN

Privatpraktikmodellen används för del av den kliniska utbildningen vid flera veterinärhögskolor i USA (t ex Michigan State University, University of Wisconsin, Washington State University och Virginia Maryland Regional College of Veterinary Medicine). Den anses kompensera för den obalans som ofta föreligger mellan vad studenten lär i ett högspecialiserat remissberoende undervisningssjukhus och vad som fordras i det verkliga livets primärvårdssituation. Både smådjurs- och stordjurspraktik förekommer. Rotationen i praktiken, varierande i tid från två till fyra veckor, är mycket väl strukturerad. Praktikperioden har en klart uttalad målsättning, handledning, och en mekanism för bedömning av elevens framsteg. De praktiserande veterinärerna har förordnanden som adjungerade kliniska lärare, av vilka en i varje praktik fungerar som undervisningskoordinator.

Undervisningsinstitutionen betalar ett arvode till privatkliniken för lärar/handledarverksamheten (i Wisconsin motsvarande ca 3 000 kronor per vecka och student). De praktiserande veterinärerna deltar regelbundet i workshops i klinisk undervisning och i övriga fortbildningsaktiviteter vid universitetet, ofta på universitetets bekostnad. De praktiserande veterinärerna har för övrigt i stort sett samma förmåner (t ex användning av bibliotek, Internet etc) som övriga lärare vid universitetet.

UTVÄRDERINGAR

Modellen har flera års erfarenhet i USA. Det första programmet var det vid University of Wisconsin (1986). Det är ett stordjursbaserat ambulatoriskt program. En formell utvärdering 1997 visade mycket hög kvalitet på undervisningen, bättre eller fullt jämförbar med universitetsbaserade ambulatoriska kliniker. Utmärkande var ett stort antal varierande fall, omfattande praktisk träning, ett stort antal kliniska behandlingar och en bättre förståelse av hur praktiserande kolleger samarbetar med andra veterinärer, djurägare och samhället i stort. Nu på sitt 17:e år är programmet mycket effektivt.

Förutom Wisconsin-studien finns inga jämförande studier att åberopa, men alla skolor som använder privatpraktik i sina läroplaner har genomgått AVMA (The American Veterinary Medical Association) Council on Education Quality Assurance Evaluation (ackreditering) med utmärkta resultat.

AVMA har ett starkt inflytande i utbildningsfrågor, vilket är helt naturligt eftersom AVMA är huvudman för Council on Education – den organisation som utvärderar och ackrediterar veterinärhögskolorna. Tillsammans med AAVMC (Association of American Veterinary Medical Colleges) anordnar AVMA vartannat år symposier rörande veterinärutbildning. Symposiet 1998 handlade ➤

➤ mycket om "tracking" och strategiska allianser. Sammanfattningsvis uttalades ett starkt stöd för en bred biomedicinsk utbildning med möjlighet till fördjupad träning och kompetens inom ett område av speciellt intresse för den framtida yrkesverksamheten och ett starkt, enhälligt stöd för allianser mellan privatpraktik av hög kvalitet och de akademiska utbildningsinstitutionerna.

Western University of Health Sciences (WU), Pomona, Kalifornien, etablerade en veterinärfakultet 1998 som bygger på allianser med privatpraktiker för den praktisk kliniska utbildningen.

BRITTISKA ERFARENHETER

I Europa synes veterinärutbildningen i Storbritannien vara under mycket livlig diskussion. Där har sedan många år privatpraktiserande veterinärer deltagit i den kliniska undervisningen av veterinärstudenter genom det så kallade "seeing practice"-programmet, som nu kallas EMS (extramural study) och omfattar 26 veckor i privatpraktik – en viktig del av de sista tre studieåren. Utbildningen är obligatorisk och godkänd av British Association of Veterinary Teachers & Researchers. Den anses ge studenterna en mycket värdefull erfarenhet från den blivande arbetsplatsen. Målsättning, organisation etc skiljer sig oväsentligt från liknande program i human- eller veterinärmedicin i USA.

Ett mera radikalt förslag till förbättring av veterinärutbildningen är för närvarande under utredning i Storbritannien. The Education Strategy Steering Group (ESSG) i the Royal College of Veterinary Surgeons (RCVS) har nämligen nyligen publicerat ett förslag (Veterinary Education and Training för 2010 and Beyond) för framtida träning av veterinärer. Förslaget går ut på att bibehålla en bred biomedicinsk undervisningsbas omfattande fem år (som nu) men följd av en ett års praktisk träning (professional training program, PTP) i utvalda privatkliniker, med tonvikt på ett specifikt område av veterinärpraktik. Enligt förslaget följer därefter legitimation (veterinary license) inom detta speciella område. En pilotstudie av den föreslagna modellen är under utarbetning.

NYTÄNKANDE I AUSTRALIEN

I Australien har University of Sydney påbörjat en grundlig revision av veterinärutbildningen. Den nya studieplan som nu är på sitt tredje år karaktäriseras av en omfattande allians med privata kliniker och djursjukhus.

Undervisningen börjar redan under de

Schering-Plough Animal Health är ett veterinärmedicinskt företag med världsomspännande verksamhet.I Skandinavien är vi en nordisk organisation med huvudsäte i Danmark.Vi samarbetar med Nordens veterinärer och utvecklar samt erbjuder hela tiden nya behandlingsstrategier och produkter med djurens bästa som övergripande mål.I Sverige erbjuder vi en bred portfölj med läkemedel såsom bl.a.Exspot vet.,Equip vet.,Finadyne vet.,Isoba vet., Rapinovet vet.,Systamex vet.och Zubrin.

Vi söker

Produktspecialist

med placering i Södra/Mellersta Sverige

Arbetet innebär …
att du ansvarar för information till och från veterinärvården, arrangerar olika former av utbildning och informationsmöten. Du skapar och bygger långsiktiga relationer med våra kunder inom veterinärvården och ges ett stort förtroende att arbeta självständigt utifrån överenskomna aktivitetsplaner.Tjänsten innebär resande och arbete på obekväm arbetstid.

Vi söker dig som …
har ett marknadsinriktat synsätt, är resultatinriktad, initiativrik, ansvarsfull och kreativ.Du är utåtriktad,skapar lätt nya relationer och har lätt för att tala inför grupp. De formella kraven är någon formav högskoleutbildning, mycket gärna inom naturvetenskap och/eller ekonomi.
Körkort är ett krav.
Branscherfarenhet eller erfarenhet från djursjukvård,är meriterande.

Är du intresserad?
Ring marknadschef Claes Björk på telefon 08 – 522 21 500 eller vår produktchef Lena Malmgren på telefon 08 – 522 21 522.

Ansökan …
skickar Du senast 31 oktober 2003 till:
Claes Björk,Schering-Plough AB,Box 27190,102 52 STOCKHOLM
alternativt sänd via mail på claes.bjork@spcorp.com

Schering-Plough Animal Health
EXPERTISE...COMMITMENT...VALUE

första tre studieåren. Studenterna tillbringar då två till tre timmar i veckan på privatkliniker för att få praktisk erfarenhet i t ex djurhantering, administration, informationsrutiner, kundrelationer/kommunikation, personalhantering, marknadsföring, djurskydd, samspel mellan djur och människa etc).

Det fjärde året innehåller alla aspekter av klinisk färdighetsträning inkluderande produktions- och populationsmedicin. Det femte året (att påbörjas 2004) är helt fritt från föreläsningar och skall ägnas åt klinisk-praktisk träning.

Totalt kommer den praktisk-kliniska utbildningen att bli 40 veckor lång (tio fyraveckorsblock). Fyra block äger rum på en universitetsklinik medan två block i privatpraktik är obligatoriska (ett för stordjur, ett för smådjur) liksom ett block i statlig praktik (t ex folkhälsofrågor). De resterande tre blocken används för fördjupning och kan utnyttjas för ytterligare praktisk-klinisk träning (privatpraktik eller universitet), forskning, folkhälsa eller annan yrkesförberedande verksamhet. Undervisningen är starkt strukturerad beträffande målsättning, handledning, utvärdering etc.

UNIKT PROGRAM VID NY VETERINÄRHÖGSKOLA

En ny veterinärhögskola, den första i USA på över 20 år, grundades 1998 i Pomona, Kalifornien, som en fakultet vid Western University of Health Sciences (WU) med professor Shirley Johnston som dess förste dekanus. AVMA Council on Education godkände utbildningsprogrammet i mars 2001. Första årskursen (83 studenter) är på plats.

Det är den första veterinärhögskolan vars läroplan är helt baserad på problembaserad inlärning och allianser med privatpraktik för den kliniska utbildningen. Den prekliniska utbildningen vid WUs veterinärfakultet bygger helt och hållet på PBL. Formella föreläsningar förekommer bara om de behövs för att komplettera PBL-fallen. Klinisk propedeutisk träning sker parallellt med PBL-undervisningen i moderna, speciellt utrustade "psychomotor skills laboratories" och i mindre kliniska djurenheter på universitetsområdet.

Den praktisk-kliniska utbildningen (årskurs 3 och 4) sker helt i privata kliniker/sjukhus – ett samarbete mellan WU och över 40 kontrakterade kliniker/laboratorier/organisationer. Studenter får se och arbeta med ett stort och mångskiftande patientunderlag. Det fjärde året tillbringas i fyra veckor långa träningsblock i regionala, nationella eller internationella institutioner med möjlighet till "tracking", dvs att få ytterligare utbildning på både kliniska och ickekliniska områden av intresse för den fortsatta yrkesverksamheten.

De privatpraktiserande kollegerna är knutna till WU som adjungerade lärare. Många har specialistkompetens. Programmet är starkt strukturerat. WU betalar sina allianspartners en ersättning baserad på studentantal och tid vid partnerkliniken (för närvarande 7 500 kronor per fyradagarsvecka för tre studenter).

Som konsult vid den nya veterinärfakulteten, speciellt för dess kliniska utbildningsplan, har jag haft möjlighet att följa uppbyggnaden i detalj. Det har utan tvekan stärkt min uppfattning att den utgör en mycket viktig milstolpe i det fortsatta arbetet att göra veterinärutbildningen effektiv både undervisningsmässigt och i kostnadshänseende.

BUDGETNEDSKÄRNINGAR

Mina synpunkter har fokuserat på klinisk utbildning men det är naturligtvis lika viktigt att vi tänker på utformning och kvalitet vad gäller utbildning i den offentliga veterinära sektorn (t ex Public and Environmental Health). I båda fallen är jag en stark förespråkare för allianser med privat verksamhet och andra arbetsgivare för veterinärer. I själva verket tror jag inte att man på ett ekonomiskt sätt kan lösa våra utbildningsproblem utan denna samverkan.

Utbildningsinstitutioner i praktiskt taget hela världen har i ökande omfattning drabbats av budgetnedskärningar. Många skyller på budgetproblemen när det gäller att förklara varför man inte kan åstadkomma några positiva förändringar. Jag tror vi måste överge den attityden och öka vår uppfinningsrikedom. Ibland är det nyttigt att söka komparativa perspektiv.

I Australien förde man bekymren för de ekonomiska problemen för veterinärfakulteterna till högsta nivå, dvs till premiärminister John Howard. Hans svar uppmuntrade uni- ➤

De veterinära undervisningsanstalterna måste öka sin uppfinningsrikedom för att klara utbildningsmålen. Miljöprogrammet för veterinärstudenter vid University of Illinois (UI) är ett exempel på sådant nytänkande. Bilden visar programmets grundare, Dr Val Beasley (främre raden längst till höger) med studenter under en "Envirovet excursion" till Brasilien.

versiteten att bli mera uppfinningsrika och att söka alternativa inkomstkällor genom att göra verksamheten mer relevant för samhällets, studenternas och industrins behov, i kombination med en budgetomfördelning inom universiteten. Ungefär samtidigt sökte man draghjälp från Nobelpristagaren och veterinären Peter Doherty, australiensare numera bosatt i USA. Doherty fastslog att vi måste få till stånd ett nytänkande för att få de allt knappare nationella resurserna att räcka till den bästa möjliga veterinärutbildningen. Han fortsatte: "kanske skall Australien ha en enda veterinärhögskola (i stället för som nu fyra) med fyra campuses (filialer)". Det var möjligen mycket realistiskt men kanske inte den lösning som skolorna ville höra talas om. Det är emellertid klart att för att få gensvar på högre ort måste man i många länder börja tänka i nya banor.

FORTBILDNINGSVERKSAMHETEN

Allianser är nödvändiga inom andra områden än det kliniska. Ta till exempel fortbildningsverksamheten, det livslånga lärandet. Det är ingen tvekan om att den nya trenden med aktivt lärande (PBL) kommer att vänja de blivande veterinärerna tidigt att bli mera självaktiva och bättre tränade i användningen av utbildning via Internet.

Det gäller att ta tillvara dessa nya möjligheter.

Personligen tror jag att privata initiativ i fortsättningen kommer att vara mycket betydelsefulla. Jag föreslår en kombination av fortbildning online, organiserad av privatpraktiksektorn med hela världen som allianspartner, och olika praktiska kursavsnitt på det lokala planet. Ett sådant fortbildningsprogram minskar avsevärt de tre vanligaste hindren (tid, avstånd och pengar) för veterinärers deltagande i fortbildning, samtidigt som kolleger får möjligheten att personligen träffas vid den praktiska delen av kursen. Jag skulle också tänka mig att modellen vore attraktiv för veterinärfakulteter genom möjligheten att sälja kurser online och kanske friställa viss lärarkapacitet för forskning.

Det är givetvis viktigt att få kostnadstäckning för fortbildningsverksamheten. Genom kombinationen online och praktiska kursavsnitt, och en gruppvis "upphandling" av online-kurser, tror jag inte detta skall vara något problem. Utbildningsresurser skall enligt mitt förmenande inte belasta djursjukhusen utan betalas av antingen kursdeltagaren eller av medel som speciellt ställts till utbildningens förfogande.

UTVECKLAD SAMVERKAN

Jag förutspår och hoppas att samverkan mellan universitet och privatklinisk verksamhet kommer att utvecklas avsevärt i framtiden. Veterinärutbildningen är en oerhört dyr utbildning. De statliga anslagen är sedan lång tid stadda i nedgång i de flesta länder, vilket gör allianser attraktiva även i kostnadshänseende. Att arbeta tillsammans i ett symbiotiskt förhållande stimulerar kreativitet och uppfinningsrikedom – absolut nödvändiga ingredienser för att skapa en produktiv framtid för veterinärkåren.

***BÖRJE GUSTAFSSON,** leg veterinär, VMD, DACT (hon), College of Veterinary Medicine, University of Illinois at Urbana-Champaign, 1008 W Hazelwood, Urbana, IL 61802, USA.

VETERINÄRMÖTET

Specialist-utbildningen

– kurser under Veterinärmötet

Under årets Veterinärmöte kommer flera sektioner att erbjuda möjlighet att räkna tvådagarssessionerna som kurs inom respektive specialistutbildningsprogram. För erhållande av kursintyg krävs föranmälan till SVS kansli:
Marianne Lundquist,
telefon 08-545 558 27,
e-post: marianne.lundquist@svf.se
senast den **28 oktober** 2003.
Närvarokontroller kommer att genomföras vid flera tillfällen under mötet eftersom närvaro under hela kurstiden blir obligatorisk för dem som önskar kursintyg.

Följande kurser erbjuds:
Endokrinologi hos hund och katt (smådjurssektionen)
Prestation och hållbarhet hos hästar (hästsektionen)
EHEC och aktuella livsmedelsfrågor (livsmedelssektionen)
Klöv- och benlidanden (husdjurssektionen)
Miljö, beteende och välfärd hos laboratoriedjur (1 dag, försöksdjurssektionen)

Vilken är din diagnos? – Svar

RÖNTGENUTLÅTANDE: Det föreligger en generell osteopeni med en tunn och indistinkt kortex i alla undersökta ben. Distala tillväxtområdet på radius, ulna, metakarpus samt tibia är breddat både axiellt och horisontellt. De mest markanta förändringarna ses i distala radius och ulna där tillväxtbrosket välver in i metafyszonen i form av ett halvcirkelformat område med nedsatt röntgentäthet. Intilliggande metafysområde är breddat och har en nedsatt täthet jämfört med normalt.

Liknande skelettförändringar sågs även i proximala och distala humerus samt i proximala tibia.

DIFFERENTIALDIAGNOSER: De utbredda och symmetriskt distribuerade förändringarna involverande skelettets tillväxtområden samt den generellt nedsatta tätheten i benet talar för en generell sjukdom, mest sannolikt med metabolisk bakgrund involverande kalciummetabolismen.

I det här fallet är de radiologiska förändringarna mest typiska för rakitis. Andra sjukdomar som radiologiskt kan likna rakitis är metafysär kondrodysplasi samt förändringar orsakade av kopparbrist.

UPPFÖLJANDE UNDERSÖKNING: Vid ytterligare diskussion med djurägaren framkom att katten endast ätit barnmat med relativt hög halt av cerealier och med lågt köttinnehåll. Efter att detta framkommit ändrades kattens utfodring så att dieten kom att innehålla lämpliga nivåer av vitamin D, kalk och fosfor.

Fem veckor senare meddelade djurägaren att katten var avsevärt piggare och mera aktiv. Hon var inte längre halt och visade inga tecken på smärta.

Nya röntgenbilder togs vilka visade på en generell ökning av skelettätheten, indikerande ett ökat mineralinnehåll i benet och en viss mineralisering av det onormalt breddade tillväxtbrosket (Figur 4a-c). Tillväxtbrosket har fortfarande ett onormalt utseende men jämfört med den tidigare undersökningen är broskzonen mindre breddad. Den halvcirkelformade brosktätheten i metafysen är mer välavgränsad samt omgiven av en zon med ökad bentäthet.

Jämfört med den initiala röntgenundersökningen kan man se en lindrig böjning av distala radius, indikerande en lindrig tillväxtdiskrepans mellan radius och ulna orsakad av en nedsatt tillväxt i ulna.

Den radiologiska bilden talar för att ändringen av dieten har haft avsedd effekt, även om normaliseringen förefaller vara något långsammare än förväntat.

Fortsatt uppföljning under kattens uppväxttid rekommenderades, framför allt med avseende på att kunna fånga upp om tillväxtrubbningen i distala ulna skulle förvärras.

DISKUSSION

Rakitis är en sjukdom som ses hos unga växande djur där den producerade osteoiden inte mineraliseras på ett normalt sätt. Osteoklasterna kan bara resorbera mineraliserad osteoid, vilket gör att man får en ansamling av kartilaginöst matrix i tillväxtområdet. Dessa matrixansamlingar blir mest uttalade i snabbt växande tillväxtområden såsom i distala ulna.

Sekundär hyperparatyreoidism är möjligen också involverad i patogenesen och är som sådan orsaken till mobilisering av kalcium från skelettet och därmed den generella osteopenin.

Hos vuxna djur kallas rakitis ofta för osteomalaci och hos dessa ackumuleras icke mineraliserat benmatrix i alla delar av skelettet. Detta resulterar i en generell osteopeni utan lokaliserade förändringar i metafysområdena.

Det finns olika orsaker till att rakitis utvecklas men den gemensamma nämnaren är ett otillräckligt intag eller otillräcklig endogen produktion av vitamin D satt i relation till kalkinnehållet i fodret.

Rakitis är mycket ovanligt hos katt och det finns bara enstaka fallrapporter i litteraturen (1, 3, 4). Katter och hundar syntetiserar inte några signifikanta nivåer av kolekalciferol (vitamin D3) i huden, varför de är beroende av att tillräcklig mängd av vitamin D finns i fodret (1). Om fodret innehåller en hög halt av cerealier (vilket binder upp kalcium) kombinerat med ett lågt köttinnehåll finns en risk att djuret kan drabbas av rakitis (3, 5).

Dieter med lågt köttinnehåll (utan kalcium supplementering) kan orsaka sekundär nutritionell hyperparatyreoidism snarare än rakitis. I dessa fall spekuleras det om att fodret innehåller tillräckliga nivåer av vitamin D från blod och fett i köttet (5).

Kliniska tecken på rakitis inkluderar hälta, ovilja att röra sig, allmän svaghet och trötthet, kräkningar, diarré, försenad eruption av tänder, neurologiska symtom relaterade till hypokalcemin såsom tremor, konvulsioner och koma. Sekundärt kan man se tillväxtrubbningar framför allt i radius/ulna samt patologiska frakturer.

De förändringar av blodparametrar som kan ses hos patienter med rakitis är hypokalcemi, hypo- eller hyperfosfatemi, högt alkaliskt fosfatas, höga nivåer av

parathormon och låga nivåer av 25-hydroxycholecalciferol (lagringsformen av vitamin D).

Sjukdomen svarar oftast snabbt på insatt behandling. Hos hund rapporteras att de onormalt vidgade tillväxtområdena normaliseras inom fyra veckor (7). På människa har man sett motsvarande normalisering inom en till två månader (2). I litteraturen gick det inte att hitta motsvarande data för katt.

Sjukdomar som orsakar ett likartat radiologiskt utseende är metafysär kondrodysplasi (2) och kopparbrist (6). Rapporterna när det gäller kopparbrist gäller artificiellt inducerad brist och i vår vetskap finns inga publikationer om naturligt uppkommen kopparbrist hos hund och katt i litteraturen. För att särskilja dessa senare sjukdomar från rakitis kan man mäta nivåer av vitamin D-metaboliter, parathormon samt kalk och fosfor alternativt följa det terapeutiska svaret på insatt behandling.

Hos den här katten misstänktes att orsaken till rakitisförändringarna var orsakade av fodret med en för låg halt av vitamin D samt möjligen en obalans mellan vitamin D, kalk och fosfor. Nedsatt upptag av dessa substanser på grund av högt innehåll av cerealier i fodret kan också ha spelat en roll. Detta styrks av de både kliniska och radiologiska förbättringarna som sågs när fodret korrigerades.

Referenser

1. Schreiner CA, Nagode LA. Vitamin D-dependent rickets type 2 in a four-month-old cat. J Am Vet Med Assoc, 2003, 222, 3, 337-339.
2. Gunn-Moore DA et al. Unusual metaphyseal disturbance in two kittens. J Small Anim Pract, 1996, 37, 583-590.
3. Bennet D. The musculoskeletal system. In: Chandler EA et al, ed. Feline medicine and therapeutics. Blackwell Scientific Publications, 1994, 142.
4. Johnson KA et al. Vitamin D dependent rickets in a Saint Bernard dog. J Small Anim Pract, 1988, 29, 657-666.
5. Malik R et al. Rickets in a litter of racing greyhounds. J Small Anim Pract, 1997, 38, 109-114.
6. Read RA. Thiomolybdate-induced copper deficiency in the dog: Effects on growing bone. In: Lehane L, ed. Australian advances in veterinary science. Artarmon, Australian Veterinary Association, 1984, 122-123.
7. Schenmakers I et al. Effect of diets with different calcium and phosphorous contents on the skeletal development and blood chemistry of growing great danes. Vet Rec, 2000, 147, 652-660.

FIGUR 4A *(höger radius/ulna),* 4B *(höger karpus) och* 4C *(höger tarsus). Bilderna visar samma områden som i Figur 1-3 i frågan, tagna fem veckor efter att utfodringen ändrats. Lägg märke till den ökade röntgentätheten i skelettet på samtliga bilder, som indikerar ett ökat mineralinnehåll. Tillväxtbrosken har även minskat signifikant i tjocklek även om de ännu inte är normala. Fortfarande ses en halvcirkelformad zon med nedsatt täthet innehållande brosk framför allt i distala radius och ulna. Det finns även en lindrig böjning av distala radius indikerande en tillväxtdiskrepans mellan radius och ulna med en nedsatt tillväxt i ulna.*

månadens epiztel

Detta nummer av Epizteln innehåller information om sommarens salmonellautbrott samt återigen om problemet med insmugglade sällskapsdjur till Sverige. Dessutom går det att läsa om duvparamyxovirus typ 1 som har hittats i Stockholms innerstad. Epizteln är ett samarbete mellan SVA och Jordbruksverket och är sammanställd av Gudrun Orava, SVA, telefon 018-67 40 00.

SALMONELLAUTBROTTET

Arbetet med saneringen av de salmonellasmittade gårdarna som fått smittat foder från Lantmännens fabrik i Norrköping fortsätter. En sammanställning av provtagna gårdar visar följande:

Av de 78 gårdarna som fått foder mellan maj-juni var 48 positiva för *Salmonella cubana*. 27 gårdar som fått foder mellan februari och april har också provtagits, och av dessa var en gård positiv. Även 35 kontaktbesättningar (besättningar som haft djurkontakt med positiva besättningar) har provtagits med negativt resultat. Alla gårdar som provtagits ligger i Östergötlands, Södermanlands, Västmanlands, Kalmars och Stockholms län.

Totalt har cirka 18 000 djur avlivats och cirka 20 000 djur slaktats i särskild ordning, dvs slaktats i långsam takt med individuella provtagningar. Analyser av tiotusentals prover pågår på fem laboratorier.

Tre gårdar som varit positiva är friförklarade helt, medan sex av gårdarna som varit positiva har partiellt hävd spärr (spärren är hävd på delar av gårdar). I oktober kommer huvuddelen av de spärrade gårdarna att kunna friförklaras.

INSMUGGLADE SÄLLSKAPSDJUR

Trots den senaste tiden uppmärksamhet, bland annat här i epizteln, av problemet med insmugglade sällskapsdjur fortsätter människor att ta in främst valpar från utlandet utan att uppfylla införselkraven. SVAs karantän har under augusti månad varit fullbelagd hela tiden. Så snart en hund försvinner på grund av avlivning, placering i kommersiell karantän eller förs ut ur landet, dyker nästa smuggelhund upp. Massmedias uppmärksamhet i frågan tycks inte avskräcka hundsmugglarna. Det är därför viktigt att den som får misstanke om en insmugglad hund, eller annat sällskapsdjur som inte uppfyller införselkraven, genast kontaktar Jordbruksverkets smittskyddsenhet. Går det inte att nå någon där, bör misstänkta fall av smuggling anmälas till tullkriminalen, som ska utreda fallet. Länsveterinären kan också kontaktas för hjälp med fallet.

Står man som veterinär med ett insmugglat djur framför sig på kväll eller helg går det alltid att ringa SVAs epizootijour för stöd och råd. Om djuret upptäcks vid gränsen, får det inte komma in i landet. Om det redan kommit in i Sverige skall det sitta på SVA i tio dagar för observation. Upptäcks inga symtom på rabies under denna tid, bedömer man risken för att smittspridning skall ha skett inne i landet som obefintlig (rabiesvirus utsöndras via saliven hos ett smittat djur upp till ca två ➤

Foto: Bengt Ekberg.

Sommaren har medfört en ökning av antalet insmugglade sällskapsdjur från utlandet. SVAs karantän har under augusti månad varit fullbelagd hela tiden.

veckor innan symtomdebut). Efter observationsperioden på SVA kan djuret antingen skickas ut ur Sverige, sättas i ordinarie karantän eller avlivas. Det är djurägaren som får bekosta alla åtgärder, inklusive karantänsperioden på SVA.

Om man vid upptäckten av ett redan insmugglat djur omedelbart inser att djurägaren inte har några pengar och inte är intresserad av vidare åtgärder utan är beredd att låta avliva djuret, går det att avliva djuret. Man måste dock alltid kontakta SJV/SVA innan och se till att djuret skickas till SVA för rabiesundersökning. Detta för att utröna om djuret kunnat sprida rabiessmitta i landet och förebygga vidare sjukdomsfall hos djur och människor.

DUVPARAMYXOVIRUS TYP 1 I STOCKHOLMS INNERSTAD

Under sommaren har flera rapporter om duvor med centralnervösa störningar kommit till SVA från Stockholms innerstad. Efter obduktioner och undersökningar av blodprov tagna från sjuka duvor har konstaterats att duvorna har drabbats av en infektion med duvparamyxovirus typ 1 (PPMV-1). Det är första gången sedan 1980-talet som PPMV-1 påvisas i denna del av landet. Under de senaste åren har den här typen av virus isolerats från vilda duvor i södra Sverige, huvudsakligen Skåne. PPMV-1 är en duvanpassad variant av paramyxovirus typ 1 som orsakar newcastlesjuka hos fjäderfä. Om PPMV-1 infekterar fjäderfä klassas detta som newcastlesjuka om patogeniteten är tillräckligt hög.

Eftersom vilda duvor inte är fjäderfä klassificeras sjukdomen aldrig som newcastlesjuka, trots att samma virus om det drabbar fjäderfä kan orsaka newcastleutbrott. Det senaste utbrottet av newcastlesjuka i Sverige (i Skåne år 2001) orsakades just av ett PPMV-1 virus. ■

■ ■ Telefonnumret till SVA:s epizootologjour är: 018-67 40 01.

■ ■ Detta nummer kan enbart användas då SVA:s växel är stängd, dvs utanför ordinarie arbetstid. Epizootijouren ger råd och hjälp till veterinärer vid misstanke om epizootisjukdom. Provsvar eller allmänna råd kan inte ges på detta nummer.

AA-möte

för läkare, tandläkare och veterinärer

Första tisdagen i månaden
7 oktober, 4 november, 2 december. År 2003
Klockan 18.30–19.30

Plats: Läkarsällskapet,
Klara Ö Kyrkogata 10, Stockholm. Lokal: ”Grottan” 3 tr
Anonyma Alkoholister
IDAA

LÄKEMEDELSVERKET
MEDICAL PRODUCTS AGENCY

VETERINÄRMEDICINSKA LÄKEMEDEL/ LÄKEMEDELSMONOGRAFI

Capstar
ATC-kod QP53BX02
Tablett 11,4 och 57 mg
Novartis

SAMMANFATTNING
Capstar vet innehåller nitenpyram som är en ny substans på den svenska marknaden. Capstar är ett antiparasitärt medel i tablettform mot loppor *(Ctenocephalides felis)* hos hund och katt. De vuxna lopporna dör i samband med att de biter det behandlade djuret. Godkännandet baseras på omfattande studier såväl experimentella som fältstudier. Capstar är 100% effektivt inom 24h efter behandling men ger ingen långtidseffekt. Loppor och larver i omgivningen påverkas inte. Säkerheten är mycket god.

Godkännandedatum: 18 oktober 2002 (Proceduren för ömsesidigt godkännande)

LÄKEMEDELSVERKETS VÄRDERING
Capstar innebär en ny strategi vid behandling mot loppor hos hund och katt. Det är ett intressant och säkert alternativ till topikal behandling. För effektiv sanering av *C felis* bör Capstar kombineras med medel som hämmar utvecklingen av lopplarver.

INDIKATION
Behandling av loppangrepp *(Ctenocephalides felis)* hos katt och hund.

KLINIK
Bakgrund
Den aktiva substansen i Capstar heter nitenpyram och tillhör den kemiska gruppen neonikotinoider. Dessa substanser hämmar insekternas nervtransmission genom att de blockerar nikotinreceptorer. De påverkar däremot inte nervsystemet hos däggdjur eftersom dessa inte har samma typ av nikotinreceptorer som insekter.

Lopporna dör så snart de bitit ett behandlat djur. Effekten är vanligen snabb (90-100% inom 6h, 100% inom 24h) både på han- och honloppor. Honorna biter dock oftare och därför ses snabbare effekt på dem. Substansen utsöndras snabbt genom njurarna och någon långtidseffekt ses därför ej.

KLINISK EFFEKT
Den kliniska dokumentationen är omfattande (i storleksordningen 1000 behandlade djur) och såväl experimentella studier som fältstudier har utförts. Effektiviteten har mätts dels genom att djur kammats och antalet kvarvarande loppor räknats, dels genom att djur placerats i speciella burar där både levande och döda loppor samlats ihop och viabiliteten undersökts. I vissa studier har man även undersökt miljön för att leta efter loppägg. Vissa av fältstudierna var placebokontrollerade, andra inte. Sammantaget visade sig behandlingsresultatet vara gott.

Behandling ska ske när man ser loppor på djuren, dock inte oftare än en gång per dag. En fråga som diskuterades i fältstudierna var den om hur ofta man behöver behandla för att helt kontrollera loppförekomsten. Det visade sig att behandling måste ske oftare om infektionstrycket är högt. Daglig behandling kan krävas under en period om infektionstrycket är extremt högt (>50 loppor per dag). Vid lägre infektionstryck är en behandling per vecka tillräckligt och intervallet kan glesas ut ytterligare med tiden. Det kan dock ta mycket lång tid innan lopporna är helt borta från miljön. Därför rekommenderas att man kombinerar behandlingen med ett medel som hämmar utvecklingen av loppans larver. Studier visar att nitenpyram i kombination med lufenuron gav en mycket snabbare eliminering av lopporna i omgivningsmiljön än något av dessa läkemedel gjorde som ensam terapi.

Någon resistens har inte rapporterats för nitenpyram. Hur snabbt resistensutveckling kan tänkas ske är dock för tidigt att säga eftersom hela gruppen neonikotinoider är relativt ny på marknaden.

SÄKERHETSVÄRDERING
Omfattande studier har visat att nitenpyram är säkert att använda i rekommenderad dosering, även till dräktiga och digivande djur. Några bieffekter sågs inte i de kliniska studierna bortsett från att djuren kan klia sig första timmarna efter behandling. Den låga toxiciteten gör det möjligt att behandla hundar och katter med stor skillnad i kroppsvikt trots att bara två tablettstorlekar finns tillgängliga. Dosen är avsedd att räcka till de största djuren men säkerhetsmarginalen är tillräcklig för att även mindre djur ska kunna behandlas utan risk.

Eventuella negativa konsekvenser för insekter och andra organismer i omgivningsmiljön har utretts. Det visade sig att trots att nitenpyram utsöndras aktivt i urinen från behandlade djur var koncentrationerna som nådde jord och vatten låga. Risken för toxiska effekter på miljön är liten.

JORDBRUKS VERKET

551 82 Jönköping
036-15 50 00
jordbruksverket@sjv.se
www.sjv.se

Jobb som distriktsveterinär

Distriktsveterinäravdelningen söker veterinärer till följande station:

Sunne – en heltidsanställning (dnr 06-4482/03)
Sjöbo – en heltidstjänst (dnr 06-4501/03)
Högsäter – en heltidstjänst (dnr 06-4500/03)

Fullständig annons finns på internet:
www.sjv.se
Sista ansökningsdag är 28 oktober 2003.

SVS livsmedelssektion

kallar till årsmöte fredagen den 7 november 2003 kl 11.30 i direkt anslutning till livsmedelssymposiet. Lokal: Sal L, Undervisningshuset, Ultuna. Sektionen bjuder på lättare lunch.

DVF:s årsmöte

Distriktsveterinärföreningen kallar till ordinarie årsmöte torsdagen den 6 november 2003 kl 17.00 i sal K, Undervisningshuset, Ultuna. Årsmötesmiddag kl 20.00.

Separat kallelse till årsmötet och anmälningsblankett till årsmötesmiddagen kommer att utsändas till alla medlemmar.

Sekreteraren

LITTERATUR

1. Veterinary Record (2000) 147, 709-713, Efficacy of nitenpyram as a systemic flea adulticide in dogs and cats. P. Dobson, O. Tinembart, R.D. Fisch, P. Junquera (Dette studie indgår i registreringsdokumentationen part IV II H, doc. 5).

VETERINÄRMEDICINSKA LÄKEMEDEL/ LÄKEMEDELSMONOGRAFI

Bimoxyl
ATC-kod QJ01CA04
Injektionsvätska, suspension 150 mg/ml
Ceva Vetpharma AB

SAMMANFATTNING
Bimoxyl vet innehåller amoxicillin som är ett penicillinaskänsligt penicillin med utvidgat spektrum (bakterier känsliga för penicillin G är även känsliga mot amoxicillin och därutöver ses effekt även mot vissa gram-negativa bakterier, t ex många stammar av *Escherichia coli*). Sedan tidigare är Bimoxyl godkänt för behandling av infektioner hos svin och hund och nu finns indikation även för nötkreatur. Godkännandet för nötkreatur baseras på en svensk studie där Bimoxyl visade sig vara lika effektivt som penicillin G i en kalvbesättning där luftvägsproblem diagnostiserats. Totalt behandlades 190 djur (6-10 veckor gamla) i tre dagar och behandlingsresultatet var gott i båda grupperna.

Säkerheten hos produkten är god. Bimoxyl kan dock ge lokala reaktioner på injektionsplatsen varför läkemedelsvolymer större än 20 ml (nöt), 5 ml (svin) respektive 2,5 ml (hund) bör delas på flera injektionsställen. Behandling med amoxicillin medför risk för selektion av penicillin-resistenta bakteriestammar, t ex av *E coli* i mag/tarm-kanalen.

Godkännandedatum för ny indikation (nötkreatur) den 4 april 2003

LÄKEMEDELSVERKETS VÄRDERING
Bimoxyl är nu även godkänt för behandling av luftvägsinfektioner hos nötkreatur. Det kliniska värdet är jämförbart med det för penicillin G. Vid behandling av luftvägsinfektioner orsakade av gram-positiva bakterier eller *Pasteurella spp* är penicillin G att föredra framför Bimoxyl på grund av det smalare

Smådjursveterinär

sökes till välutrustad, mindre klinik. Du arbetar självständigt med stor möjlighet att påverka uppläggning av arbetsuppgifterna samt arbetstid.

Specialistkompetens önskvärd, men alla svar beaktas.

Tillträde okt–nov 2003.
Ansökan skickas till Tassarnas Djurklinik, N Torggatan 14, 545 30 Töreboda. För info ring 070-170 57 57 eller maila: djurklinik@spray.se

Innan Capstar vet

antimikrobiella spektrat och därmed den mindre risken för resistensutveckling.

VETERINÄRMEDICINSKA LÄKEMEDEL/ LÄKEMEDELSMONOGRAFI

Insol Dermatophyton vet
ATC Vet kod: QI05AQ (häst)
ATC Vet kod: QI07AQ (hund)
ATC Vet kod: QI06AQ (katt)

Injektionsvätska, suspension
Boehringer Ingelheim

SAMMANFATTNING
Insol dermatofyton är ett avdödat vaccin mot ringorm som innehåller mikrokonidier från flera olika stammar av *Trichophyton* och *Microsporum*. Vaccinet är framtaget dels för att förebygga kliniska tecken på ringormsinfektion, dels för att påskynda avläkningen av etablerad ringorm hos häst, hund och katt. Kontrollerade studier visar att effekten vid experimentell smitta är nära 100%. I dokumentationen finns även omfattande fältstudier som visar på effektivitet vid naturlig smitta. Dessa studier är dock i flertalet fall okontrollerade och effekten i relation till levande ringormsvaccin och fungicida medel är ofullständigt utredd. Säkerheten är tillfredsställande. Dock förekommer lokala svullnader på injektionsplatsen och de kliniska tecknen vid etablerad ringorm kan förvärras innan avläkningen inleds.

Godkännandedatum den 4 oktober 2002 (Proceduren för ömsesidigt godkännande)

LÄKEMEDELSVERKETS VÄRDERING
Insol Dermatophyton är det första godkända vaccinet mot ringorm hos sällskapsdjur. Vaccinet minskar risken för klinisk ringorm men det är oklart i vilken utsträckning vaccinet förhindrar smittspridning. Vaccinet kan ha ett värde framförallt där smittrycket är högt, t ex under pågående utbrott i besättningar. Den terapeutiska effekten på etablerad ringorm är svårbedömd eftersom kontrollgrupper saknades i studierna men tycks vara begränsad.

VERKSAMMA BESTÅNDSDELAR
Cirka 6 miljoner mikrokonidier per milliliter vardera av följande stammar: *Trichophyton verrucosum, Trichophyton mentagrophytes, Trichophyton sarkisovii, Trichophyton equinum, Microsporum canis, Microsporum canis var distortum, Microsporum canis var obesum* och *Microsporum gypseum*. Stammarna härstammar från utbrott i Ryssland och är i flertalet fall isolerade från cirkusdjur.

SVENSKA DJURHÄLSOVÅRDEN

Svenska Djurhälsovårdens fortbildningskonferens hålls den 24-25 mars 2004 på Billingehus i Skövde
Boka in dagarna. Program kommer i tidningen senare.

Vill du anmäla ditt deltagande redan nu kontakta
Ulla.kyhlstedt@svdhv.org
eller fax 08-725 81 72

Årsmöte för Svenska Militärveterinärsällskapet

Svenska Militärveterinärsällskapet håller sitt årsmöte torsdagen den 6 november på SLU i Uppsala. Samling för sällskapets medlemmar sker kl 17.00 vid veterinärmötesreceptionen utanför universitetsaulan, för gemensam avmarsch till möteslokalen. Militärveterinärsällskapet bjuder i år de närvarande medlemmarna på veterinärförbundets "Get together buffé", onsdagen den 5 november kl 19.00 på Stockholms Nation, Drottninggatan 11, Uppsala. Eftersom buffén medför en kostnad för sällskapet, krävs föranmälan om deltagande i denna. Anmälan görs senast den 21 oktober till Börje Nilsson, Magla Söderäng, 635 13 Eskilstuna. Mail: nilsson.ab@swipnet.se, mobiltelefon: 070-238 83 59.

Välkomna!
Styrelsen

HUSDJURSSEKTIONEN SVS

Kallelse till årsmöte i SVS Husdjurssektion

Årsmöte äger rum fredagen den 7 november 2003 kl 12.10 i sal O, Undervisningshuset, Ultuna i anslutning till Husdjurssymposiet.

Traditionell ärtsoppa med punsch avslutar årsmötet.

Alla medlemmar hälsas mycket välkomna.

Styrelsen

INDIKATION
Aktiv immunisering av häst, hund och katt mot dermatofytos (ringorm) orsakad av *Trichophyton verrucosum, Trichophyton mentagrophytes, Trichophyton sarkisovii, Trichophyton equinum, Microsporum canis* och *Microsporum gypseum* i syfte att minska risken för klinisk infektion orsakad av dessa svamparter, och i medicinskt syfte för att påskynda läkningen av synliga kliniska hudförändringar hos djur infekterade av dermatofytos (ringorm) orsakad av dessa svamparter.

KLINISK EFFEKT
Vaccinet är undersökt i såväl experimentella studier som fältstudier med djur från fem månaders (häst), sex veckors (hund) respektive tio veckors (katt) ålder. I kontrollerade studier där djuren smittades experimentellt sågs inga kliniska tecken på ringorm (100% effektivitet i nio månader hos häst, respektive 85-100% i 12 månader hos hund och 70% i 12 månader hos katt). Det immunologiska svaret hos djuren är inte undersökt och det är oklart om vaccinerade djur kan vara symtomlösa smittbärare. Resultaten har konfirmerats i omfattande fältstudier i Ryssland och Tyskland där vaccinet visade sig skydda mot smitta i upp till 12 månader. Sammanlagt ingick flera tusen djur i studierna. Försöken utfördes i miljöer där smittrycket var högt men det är ändå oklart hur effektivt vaccinet var eftersom inga ovaccinerade kontrollgrupper ingick i fältstudierna.

Många av djuren som ingick i studierna hade kliniska tecken på ringorm vid den första vaccineringen. De kliniska tecknen avtog successivt. En tydlig förbättring sågs inom en månad efter den första vaccineringen. Nittiofem procent av de behandlade hästarna var återställda inom sex veckor (behandlingen upprepades en eller två gånger med två veckors ➤

SYVF:s STIPENDIUM 2003

Härmed utlyses stipendium till legitimerad svensk veterinär, som genom SYVF (Sveriges Yngre Veterinärers Förening) utövar sin rösträtt i Sveriges Veterinärförbund. Företräde ges åt den som är sysselsatt i praktiskt veterinärt arbete utan närmare knytning till vetenskaplig institution. Stipendiet om 7000 kronor är avsett för studier av veterinärmedicinska problem inom Sverige eller utomlands, och skall i första hand gagna veterinärkåren i allmänhet. En skriftlig redogörelse för stipendiets användning krävs för erhållande av medlen. Redogörelsen skall vara av sådan klass att den kan publiceras i SVT eller SYVF-infot.

Ansökan med en kort motivering skall vara SYVF:s styrelse tillhanda senast onsdagen den 29 oktober, och sändes till sekreteraren Agnes Block, Gustavssons lillstuga, Dye, 330 21 Reftele.

15 minuter efter

- CAPSTAR VET innehåller en ny aktiv substans "nitenpyram"
- CAPSTAR VET är en loppadulticid som verkar redan efter 15 minuter
- CAPSTAR VET finns i tablettform till både hund och katt
- CAPSTAR VET för närvarande den snabbaste verkande adulticiden
- CAPSTAR VET efterlämnar inga pesticidrester

CAPSTAR® VET (NITENPYRAM)

NOVARTIS

Novartis Healthcare A/S · Lyngbyvej 172 · DK-2100 Köpenhamn Ö
® Registrerat varumärke för Novartis AG, Basel, Schweiz

mellanrum). Behandlade hundar och katter var återställda inom två till tre månader efter den första injektionen. Inga kontrollgrupper ingick i försöken. Det är därför inte känt hur fort obehandlade djur eller djur behandlade med fungicida medel skulle ha tillfrisknat i samma miljö.

Vissa individer utvecklade lindriga tecken på ringorm efter den första vaccineringen. Dessa antogs ha varit under inkubation vid vaccinationstillfället.

SÄKERHETSVÄRDERING

Lokala reaktioner i form av svullnader som ibland kan vara smärtande förekommer i upp till 3% av fallen och är vanligast på häst där de ibland kan bli stora (upp till cirka 10 cm). I vissa fall ses även en allmänpåverkan i form av feber och trötthet. Djuren är normalt återställda inom några dagar utan medicinsk behandling. Även människor kan drabbas vid självinjicering.

Vid terapeutisk behandling ses ofta (i upp till hälften av fallen) en försämring av de kliniska tecknen dagarna efter injektionen. Hudlesionerna kan då bli ödematösa och vätska sig. Även i dessa fall bör behandlingen upprepas.

OBSERVANDUM

Insol Dermatophyton är avsett för att förebygga kliniska tecken på ringorm och påskynda avläkning av hudlesioner. Vaccinerade djur kan fortsätta sprida smitta genom ringormssporer i pälsen. Långhåriga djur bör därför rakas och miljön där djuren vistas desinficeras.

Bristande effekt har konstaterats i vissa kattbesättningar med högt infektionstryck.

LITTERATUR

Av företaget insänd dokumentation.

Stipendier

Svenska Distriktsveterinärföreningen förklarar härmed följande stipendier till ansökan lediga.

1. Weddig Borgs fond
2. Per Dillners fond
3. Jubileumsfonden

Stipendierna utdelas sammanslagna. Sökanden skall vara medlem i Svenska Distriktsveterinärföreningen.

Ansökan med motivering skall vara DVF:s styrelse tillhanda senast den 25 oktober 2003 under adress: Lars-Erik Staberg, dv-stationen, Ringvägen 9, 567 33 Vaggeryd.

remiss

Följande remisser är under behandling eller har nyligen besvarats av SVF. Intresserade medlemmar kan vända sig till sin riksförening och/eller sektion för information.

Inom parentes anges varifrån remissen kommer, samt senaste dag för delföreningarnas svar till förbundet. Om remissen redan besvarats anges datum för SVFs svar. Remissvaren finns publicerade på SVFs hemsida: www.svf.se

EQUIMED

Equimed AB är en modern ambulatorisk hästpraktik, som har sitt huvudsakliga praktikområde i det hästtäta nordvästra Skåne. Vi behandlar mer än 2500 hästar per år. Den medicinska ambitionen är hög och arbetet består av allt ifrån rena rutinfall via hältutredningar, stuteriarbete med embryotransfer till intensivvård av sjuka föl. Den diagnostiska utrustningen är omfattande t.ex. ultraljud, fiberoptik, termografi, EKG och blodanalysutrustning.

Vi tillhandahåller jourservice till fasta kunder.

Praktiken består idag av en veterinär och en veterinärsekreterare. Vi behöver snarast förstärka praktiken med ytterligare en veterinär.

Vi söker

en legitimerad veterinär med hög medicinsk ambition, servicekänsla och positiv attityd. Du som söker kan vara nyligen examinerad eller ha praktiserat några år. Erfarenhet av ambulerande praktik är en merit. Eget hästkunnande/intresse är ett krav.

Du kommer att arbeta fyradagars vecka plus beredskap. Goda möjligheter till ekonomisk och professionell utveckling erbjuds.

Ansökan, som behandlas konfidentiellt, skickas senast den 17 okt. till:

Ursula Palm
Equimed AB
Bergåsa
260 23 Kågeröd

Hundansvarsutredningen

■ Hund i rätta händer – om hundägarens ansvar (SOU 2003:46), betänkande från Hundansvarsutredningen (Jordbruksdep., 18/9)

Husdjursgenetiska resurser

■ Förslag till nationellt program för förvaltning av husdjursgenetiska resurser (Jordbruksdep., 22/10)

Avelsvärdering

■ Förslag till förändringar i den svenska avelsvärderingen. PM om bedömning av hingstar. (Jordbruksdep., 10/11)

Djurtransport

■ Förslag till förordning om djurtransport (SJV, besvarad 1/9)

Uppfödning, försäljning m.m. av hundar

■ Förslag till nya föreskrifter om undantag från kravet på tillstånd enligt 16§ djurskyddslagen samt förslag till ändring i SJVs föreskrifter om uppfödning, försäljning och förvaring av hundar samt om förvaringsutrymmen för och avel med hundar och katter (SJV, besvarad 11/9)

Slakt, annan avlivning

■ Förslag till föreskrifter om ändring i SJVs föreskrifter om hanteringen av vissa djurarter vid slakt eller annan avlivning (L22) (SJV, 17/9)

Godkännande av hovslagare

■ Föreskrift om godkännande av hovslagare (SJV, 29/9)

In- och utförsel av hästdjur

■ Förslag till ändring i SJVs föreskrifter om införsel och utförsel av hästdjur (SJV, 23/9)

Läkemedel vid behandling av hästar

■ SJVs föreskrifter om villkor för användande av vissa läkemedel vid behandling av hästar (SJV, 29/9)

ÅRSMÖTE FVET

FVETs medlemmar kallas till årsmöte torsdagen den 6 november 2003 kl 12.05–13.00 i sal Au20 vid Husdjursvetenskapligt Centrum, Ultuna.

Sedvanliga årsmötesförhandlingar kommer att föras.

Styrelsen

Rättelse om kattvacciner

I SVT nr 11/03 publicerades en artikel om försäljningsstatistik för vacciner för hund och katt. På sidan 18 i tidningen blev tyvärr fel figur publicerad i artikeln. Figurtexten i figur 3 är korrekt, men figuren är densamma som i figur 2. Rätt figur kombinerad med rätt figurtext ska vara som följer. Redaktionen beklagar misstaget.

JOHAN BECK-FRIIS

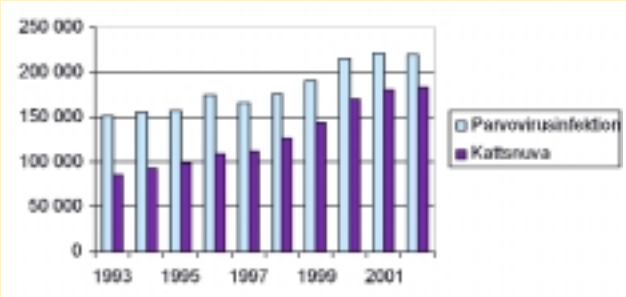

FIGUR 3. *Försäljning av vaccin mot parvovirusinfektion (kattpest) och kattsnuva i Sverige 1993 – 2002, angett i antal doser.*

Tillfälle: Begagnad ultraljudsutrustning till bra pris!

Ultraljudsapparat VingMed CFM 700 säljes. Apparaten är i bra skick och har använts på Blå Stjärnans Djursjukhus 1996–2002 för ultraljud hjärta, lever, njurar, urinblåsa, livmoder och prostata (framför allt hund och katt). Två mekaniska transducers ingår (7,5 och 5 mHz) samt EKG och extra kablar.

Förberedd för inkoppling av videobandspelare. Finns 2D mode, M-mode, färgdoppler, kontinuerlig doppler, pulsad doppler, HPRF doppler, LPRF doppler, Cineloop. Svensk handhavandemanual medföljer.

Pris: 100 000:–

Intresserad men vill veta ännu mer? Ring vet. Marie Flöisbon, Blå Stjärnans Djursjukhus, Borås. 033/20 54 67 (8-17) eller hem 033/28 58 94.

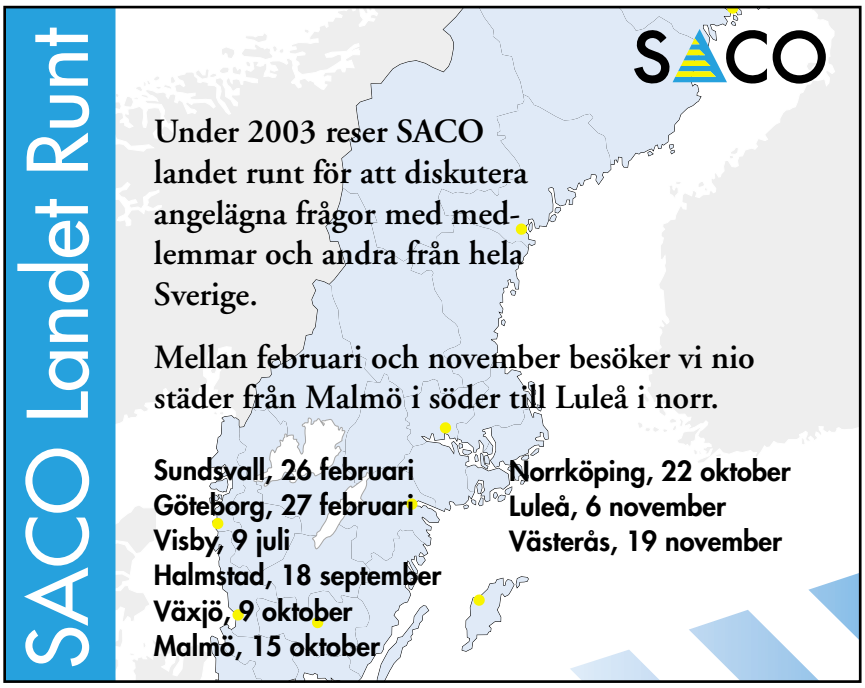

SLU lämnar djursjukhuset i Skara

Under våren och sommaren har samtal pågått med tilltänkta nya huvudmän för Djursjukhuset och Hovslagarskolan vid Sveriges lantbruksuniversitet (SLU) i Skara. Målet är att Nationella Stiftelsen för Hästhållningens Främjande med ATG-klinikerna skall driva hästsjukvården, medan Blå Stjärnans Djursjukhus i Göteborg tar ansvar för smådjursjukvården. Nationella Stiftelsen kommer också att överta ansvaret för hovslagarskolan i Skara. SLU kommer fortsatt att vara huvudman för djursjukvårdarutbildningen, som även i framtiden ska drivas i samverkan med klinikerna.

– Det är oerhört positivt att två så stora och tunga intressenter som Nationella Stiftelsen ATG-klinikerna och Stiftelsen Svenska Blå Stjärnans Djursjukhus nu vill satsa på Skara, säger Göran Dalin, dekanus vid Veterinärmedicinska fakulteten, SLU, i ett pressmeddelande den 28 augusti. – Vi får genom det här samarbetet möjligheter att bedriva undervisning och forskning tillsammans med två viktiga aktörer inom hästnäringen och smådjursområdet.

Tidpunkten för överföringen av verksamheten planeras till den 1 januari -04. ■

Fakultetsnämnd utsedd till ny djurfakultet

Ny föreslagen dekanus.

Den 8 september valdes ledamöter till fakultetsnämnden vid den nya Fakulteten för husdjursvetenskap och veterinärmedicin, SLU. Namnet på fakulteten är fortfarande preliminärt. Samtidigt föreslogs professor Arvid Uggla till dekanus och ordförande samt universitetslektor Lena Andersson-Eklund till vice ordförande.

Följande personer utsågs av valförsamlingen till ordinarie ledamöter i fakultetsnämnden: professor Inger Andersson, universitetslektor Astrid Hoppe, professor Linda Keeling, professor Ulf Magnusson, forskningsledare Ragnar Tauson och forskarassistent Ove Wattle. Till suppleanter utsågs forskare Sigrid Agenäs och professor Jan Johansson.

Nya dekaner och ordförande för de nya fakultetsnämnderna, samt deras vice ordförande, utses formellt av SLUs styrelse den 30 september. ■

Årets veterinära arbetsplats år 2003

Mot bakgrund av den senaste tidens allmänna negativa fokusering på arbetslivet vill vi lyfta fram de arbetsplatser som fungerar bra.

Välkommen med förslag med motivering till varför just Din arbetsplats ska få 7000 kronor till ”trivselkassan”.

Ansökan SYVF:s sekreterare tillhanda senast 4/11.

Agnes Block
Gustavssons lillstuga, Dye
330 21 Reftele
agnes.block@dv.sjv.se

Eventuell vinstskatt betalas av vinnaren.

SMÅDJURS SEKTIONEN

Regiondjursjukhuset Blå Stjärnan
i Göteborg
och SVS Smådjurssektion
arrangerar kurs i

Hud 1+2

Kursledare	Birgit Holm.
Plats	Konferenshotell Arken, Göteborg.
Föreläsare	Kerstin Bergvall, Birgit Holm, Elsie Lindstedt.
Tid	20–22 november 2003.
Kursinnehåll	Ektoparasiter hund, katt, övriga smådjur. Bakteriella hudsjukdomar, allergi, hormonella hudsjukdomar, dermatofytos, seborré hund och katt. Praktiska övningar, skrapprov, utstryk.
Målgrupp	Veterinärer under utbildning till djurslagsspecialist på hund och katt samt övriga smådjurspraktiserande veterinärer med speciellt intresse för dermatologi.
Antal deltagare	21 st.
Logi	Konferenshotell Arken, Göteborg.
Kursavgift	5 200 kr exkl. moms för medlem i smådjurssektionen och 5 600 kr exkl. moms för icke medlem. Kursavgiften inkluderar kurslitteratur, lunch, kaffe alla dagar samt middag med bowling fredag kväll.
Anmälan	Skriftlig anmälan senast 10 oktober till: Birgit Holm, Blå Stjärnans Djursjukhus, Gjutjärnsgatan 4, 417 07 Göteborg. Fax nr 031-23 74 70
Upplysningar	Lotta Almér eller Catharina Lindskog. Telefon 031-65 35 05

kongresser & kurser

Svenska

Nya

4-5/10 –03. Internationellt Hundkörarsymposium i Kiruna anordnas av Kiruna Slädhundklubb.
Info: Dv Anette Johansson,
tel: 070-342 47 89,
e-post: anette.johansson@dv.sjv.se.

20-22/11 -03. Kurs i Hud 1+2 arrangeras i Göteborg av Regiondjursjukhuset Blå Stjärnan och SVS Smådjurssektion. Info: Lotta Almér eller Catharina Lindskog, tel: 031-65 35 05.
(se annons i denna tidning)

24-25/3 -04. Svenska Djurhälsovårdens fortbildningskonferens hålls på Billingehus, Skövde. Info: ulla.kyhlstedt@svdhv.org eller fax: 08-725 81 72. (se annons i denna tidning)

16-18/10 -03. Konferens om "Current Research in Zoonotic Ecology and Epidemiology" arrangeras i Kalmar. Info: www.zooeco.org

Tidigare publicerade

1/10 -03. Konferens om Kloning av djur – varför och hur? Gamla Riksdagshuset, Stockholm. Arr: Formas. (SVT 10/03)

2-3/10 -03. Utbildning för tävlingsveterinärer, Strömsholm. Arr: Jordbruksverket. Samma kurs hålls i Flyinge den **9-10/10 -03**. (SVT 8-9/03)

10-11/10 -03. Kurs i bukultraljud på hund och katt, Göteborg. Arr: Blå Stjärnans Djursjukhus och SVS smådjurssektion. (SVT 6/03)

16-17/10 -03. Kurs om Den prestationsnedsatta hästen, Frösundavik. Arr: SVS Hästsektion (SVT 8-9/03)

fortsättning på nästa sida ➤

Veterinärhistoriska museet
Skara

UPPROP!

Veterinärhistoriska Museet behöver DITT bidrag!

Vårt museum i Skara är inom sitt område ett av de förnämsta i världen. De trånga lokalerna gör dock att de unika samlingarna inte fullt ut kan visas och viktiga delar av historien saknas helt i utställningarna.

Nu kan museet utvidga sina lokaler (se ledaren i detta nummer av SVT) men det är förenat med kostnader. Medel söks från många sponsorer och nu vädjar vi till landets veterinärer och övriga som vill stödja museet:

Ge Ditt ekonomiska bidrag!

Gör Din insättning på

PG 50 44 08 - 6

Föreningen Veterinärhistoriska Museets Vänner

Tänk inte bara – gör det!
Varmt tack för Ditt stöd!

Göran Jönsson, ordf. Museistiftelsen
Karin Östensson, ordf. Veterinärförbundet
Bengt Nordblom, ordf. Museets Vänförening

Ur Mayhews bok "The Illustrated Management" (1850). Foto: Peter Kertesz.

Veterinärinrättningen i Skara där Carl von Linnés lärjunge Peter Hernqvist inrättade den första veterinärskolan år 1775.

25-26/10 -03. Kurs i Rehabilitering, teori och praktik, Arr: Regiondjursjukhuset Strömsholm i samarbete med REHAB-gruppen och Svenska Djursjukhusföreningen. (SVT 8-9/03)

27-28/10 -03. Kurs i Genetik och smådjursavel, Uppsala. Arr: Kompetenscentrum smådjur, SLU. (SVT 10/03)

6-7/11 -03. Veterinärmötet, Ultuna, Uppsala. Arr: Sveriges Veterinärmedicinska Sällskap och Sveriges Veterinärförbund. (SVT 4/03)

20-22/11 -03. Kurs i Dermatologi hund och katt 1+2, Göteborg. Arr: SVS Smådjurssektion (SVT 3/03)

24-25/11 -03. Kurs i näringslära, Uppsala. Arr: Kompetenscentrum smådjur, SLU. (SVT 10/03)

INTERNATIONELLA

Fler internationella kurser hittar Du på World Veterinary Association's hemsida: http://www.worldvet.org/ och på British Small Animal Veterinary Associations hemsida: http://www.bsava.com

Nya

9-12/10 -03. American College of Veterinary Surgeons håller sin årliga congress i Washington, DC, USA. Info: www.acvs.org

23-26/10 -03. British Cattle Veterinary Association och Groep Geneeskunde van het Rund håller sitt höstmöte i Amsterdam, Nederländerna. Info: BCVA Office, The Green, Frampton on Severn, Glos GL2 7EP, UK. Tel: 0044-(0)1452-740816, fax: 0044-(0)1452-741117, e-post: office@cattlevet.co.uk, Internet: www.beva.org.uk

7-11/6 -04. 5th World Congress Foodborne Infections and Intoxications arrangeras i Berlin, Tyskland av FAO/WHO Collaborating Centre for Research and Training in Food Hygiene

SYVF:s ÅRSMÖTE

Medlemmar!

Kallelse till SYVF:s (Sveriges Yngre Veterinärers Förening) årsmöte torsdagen den 6 november kl 17.15 i Veterinärernas Kårhus, Ultuna, i anslutning till Veterinärmötet.

Dagordning

§ 1 Mötets öppnande
§ 2 Fastställande av röstlängd för mötet
§ 3 Val av sekreterare
§ 4 Val av mötesordförande och två justeringsmän, tillika rösträknare
§ 5 Fastställande av dagordning
§ 6 Protokolljustering
§ 7 Pågående arbete
§ 8 Rapport från SVF:s fullmäktige
§ 9 Årsberättelse från föregående verksamhetsår (2002)
§ 10 Revisionsberättelse för föregående verksamhetsår (2002)
§ 11 Ansvarsfrihet för styrelsen 2001
§ 12 Ansvarsfrihet för styrelsen 2002
§ 13 Val av funktionärer till styrelsen 2004
a) ordförande och vice ordförande
b) sekreterare
c) skattmästare
d) ordförande i utbildningsutskottet, ordförande i praktikerutskottet samt tre övriga ledamöter jämte en suppleant
e) två revisorer jämte en suppleant
f) tre ledamöter till valberedningen, varav en sammankallande
§ 14 Fastställande av budget och medlemsavgifter 2004
§ 15 Rätt att teckna föreningens firma
§ 16 Stadgeändring
§ 17 Motioner
§ 18 Övriga ärenden
§ 19 Mötets avslutande

Motioner till årsmötet skall vara skriftliga och SYVF:s styrelse tillhanda senast onsdagen den 22 oktober, och sändes till sekreteraren Agnes Block, Gustavssons lillstuga, Dye, 330 21 Reftele.

Välkomna!
SYVF:s styrelse 2003

KLINIKVETERINÄR till Alingsås Djurklinik

Hel- eller deltid, med stor erfarenhet eller stor lust att lära. Ljusa lokaler, ca 6 500 patienter/år.

Ring 0322-63 20 00, tala med Åsa eller Frank.

SLIPNING

Skär 70:–
Saxar 65:–
Marknadens lägsta priser på klippmaskiner
Oster A5 1.430:–
Priser exkl moms

Lyckliga Fåret Skärsliperi
Schaktsvägen 25
260 50 Billesholm
Tel: 042-722 83
hemsida: www.lyckliga.nu

and Zoonoses - Federal Institute for Risk Assessment (BfR). Info: www.bfr.bund.de

Tidigare publicerade

26–27/9 –03. 12th European Veterinary Dental Congress, Pisa, Italien (SVT 4/03)

26-28/9 -03. ESFM Feline Congress, Amsterdam, Nederländerna (SVT 3/03)

1-4/10 -03. 5th International Symposium on the Epidemiology and Control of Foodborne Pathogens in Pork, Kreta, Grekland. (SVT 6/03)

14/10 -03. Kurs i A Regulatory Update on Animal Feed Additives, London, UK (SVT 10/03)

15/10 -03. The 8th Congress of the World Equine Veterinary Association, Buenos Aires, Argentina (SVT 10/03)

24-27/10 -03. WSAVA 2003 Congress, Bangkok, Thailand. (SVT 5/03)

26-29/10 -03. 3d OIE Bluetongue International Symposium, Taormina, Sicilien. (SVT 10/03)

29-31/10 -03. Annual Meeting of the Finnish Veterinary Association, Helsingfors, Finland (SVT 8-9/03)

9-13/11 -03. 6th OIE Seminar on Biotechnology and 11th International Symposium of the World Association of Veterinary Laboratory Diagnosticians, arrangeras av Office International des Epizooties, OIE (SVT 10/03)

10/11 -03. Kurs i Veterinary Clinical Trials, London, UK (SVT 10/03)

fortsättning på nästa sida ➤

REGIONDJURSJUKHUSET STRÖMSHOLM

…260 nya kvadratmeter…
Innebär att vi åter behöver förstärkning på veterinärsidan…

Vi erbjuder tillsvidareanställning för dig som vill satsa helhjärtat på en framtid inom smådjurssjukvården. Vi kan lova en stimulerande arbetsmiljö och trevliga arbetskamrater!

Skicka Din ansökan senast 2003-10-15 till:
Regiondjursjukhuset Strömsholm, 730 40 Kolbäck

Välkommen med Din ansökan

Mia Runnérus
Chefveterinär
mia.runnerus@regdjsh.se

Animal transports – disease risks and welfare aspects

17th NKVet symposium

27th-28th November 2003

Hanasaari – the Swedish-Finnish Cultural Centre, Finland (7 km from Helsinki City)

From the programme: Sten Mortensen (DK): Animal transports and movements in Nordic countries, Heidi Rosengren (FIN): Assessing risk related to animal transports, Tore Tollersrud (N): The effects of transports on the immune system of animals, Sophie Atkinson (S): Physical effects of transport on animal welfare, Lena Englund (S): New diseases and increased risk of diseases in companion animals and horses due to transport

Symposium fees: Symposium package 320 (130 for students) euros (including two coffees/teas and lunches each day), dinner 30 euros and hotel 100 euros/night in a double room. Fees of symposium package and dinner should be transferred to Okobank, Helsinki, Finland; account number: FI4857230220048982; swift code: OKOY FIHH. Hotel fees are paid to the hotel.

Registration: Registration form can be found on page http://www.vetmed.helsinki.fi/NKVet03/ Send the registration form before November 1st, 2003 to: hilkka.hellgren@eela.fi

Posters and free communications: Participants are encouraged to present posters and short free communications. Abstracts of the presentations (posters and communications) should be submitted before November 1st. For further instructions see our web pages.

For extensive and updated information, visit http://www.vetmed.helsinki.fi/NKVet03/ or ask susanna.sternberg@sva.se, timo.soveri@helsinki.fi, or hilkka.hellgren@eela.fi

11-12/11 -03. Kurs i practical Implementation of GCP in Veterinary Field Studies, London, UK (SVT 10/03)

2-4/12 -03. Congreso Internacional de Bienestar Animal, Murcia, Spanien (SVT 10/03)

16-18/12 -03. 8th Congress of equine medicine and surgery, Geneve, Schweiz (SVT 8-9/03)

13-16/4 -04. International Conference on the Control of Infectious Animal Diseases by Vaccination arrangeras av Office International des Epizooties, OIE (SVT 10/03)

27-28/6 -04. The International Symposium about Diseases of the Icelandic Horse, Island (SVT 10/03)

25-28/8 -04. The 5th World Congress of Veterinary Dermatology, Wien, Österrike(SVT 10/02)

6-9/10 -04. The 29th Congress of WSAVA, the 10th European Congress of FECAVA and the 7th Hellenic Congress of HVMS, Rhodos, Grekland. (SVT 5/03)

12-15/6 -05. The 4th International Dairy Federation International Mastitis Conference anordnas i Maastricht, Nederländerna. Info: www.fil-idf.org/mastitis2005

Skriv gärna **insändare och debattinlägg** till Svensk Veterinärtidning, men skriv inte för långt – max 6 000 tecken inkl blankslag.

Snart är det dags för…

Then Glada Phlugans Phest!

I samband med veterinärmötet på Ultuna
Lördagen den 8 november

Fördrink 17.00 i aulan
Veterinär högtidsklädsel
Begränsat antal gäster

Anmäl er genom att sätta in 550 kr på bankgiro 895-5981

Kom ihåg att ange följande:
Namn och eventuellt namnbyte, person nr, adress, tel nr, status, klassnamn och utgångsår man vill sitta med
samt eventuella allergier och matpreferenser såsom vegetarian eller vegan.

Sista anmälningsdag är 24/10

Förfrågningar: Klubbmästare Martin Hedin 070-2599488
Vice Klubbmästare Johnny Lindgren 070-6409964

SVERIGES VETERINÄRFÖRBUND

STYRELSE

Ordförande:	*Telefon bostad*
KARIN ÖSTENSSON	070-461 14 46
Vice ordförande	
ÅSA BERGQUIST	0418-66 21 62
BO EBERHARDSON	070-279 59 81
TORKEL EKMAN	018-38 44 11
EVAMARI LEWIN	070-211 90 35
KARIN LUNDBORG	0525-102 13
PER SAHLANDER	0171- 44 20 93
SUSANNA STERNBERG	018-69 46 64
THOMAS SVENSSON	0370-813 61

SVERIGES VETERINÄRMEDICINSKA SÄLLSKAP

KOLLEGIUM

Ordförande:
THOMAS SVENSSON

Vice ordförande:
HENRIK ERICSSON
STEFAN ALENIUS
PETER FRANZÉN
PATRICIA HEDENQVIST
ANDERS SANDBERG
SUZANNE SANDQUIST

Riksföreningar inom Sveriges Veterinärförbund

SVENSKA DISTRIKTSVETERINÄRFÖRENINGEN – DVF
Ordförande: BJÖRN SWENSON
Sekreterare: LARS-ERIK STABERG

SVENSKA BESIKTNINGSVETERINÄR-FÖRENINGEN – BVF
Ordförande: LEIF SKARHED
Sekreterare: TONE LINDVÅG

SVERIGES YNGRE VETERINÄRERS FÖRENING – SYVF
Ordförande: ANDREAS SANDIN
Sekreterare: AGNES BLOCK

FÖRENINGEN FÖR VETERINÄRER I ENSKILD TJÄNST – FVET
Ordförande: JOHAN HELLANDER
Sekreterare: CHRISTER GYLLERUP

FÖRENINGEN VETERINÄRER I ADMINISTRATIV TJÄNST –VIAT
Ordförande: TORSTEN JAKOBSSON
Sekreterare: BJÖRN DAHLÉN

FÖRENINGEN FÖR VETERINÄRER VID VETENSKAPLIGA INSTITUTIONER – FVVI
Ordförande: MARIA HURST
Sekreterare: SØLVI SØRGJERD

PRIVATPRAKTISERANDE VETERINÄRERS FÖRENING – PVF
Ordförande: EVAMARI LEWIN
Sekreterare: SUSANNA HULTBERG

DJURSJUKHUSANSTÄLLDA VETERINÄRERS FÖRENING – DAVF (VILANDE)
Ordförande: FREDRIKE RITTER

Sektioner inom Sveriges Veterinärmedicinska Sällskap

FÖRSÖKSDJURSSEKTIONEN
Ordförande: PATRICIA HEDENQVIST
Sekreterare: ANETTE KARLSSON

HUSDJURSSEKTIONEN:
Ordförande: STEFAN ALENIUS
Sekreterare: OLOF ENGELBREKT SKARMAN

HÄSTSEKTIONEN
Ordförande: BENGT JOHANSSON
Sekreterare: ANDERS GÅNHEIM

LIVSMEDELSSEKTIONEN
Ordförande: ANDERS SANDBERG
Sekreterare: TORBJÖRN AXELSSON

SMÅDJURSSEKTIONEN
Ordförande: SUZANNE SANDQUIST
Sekreterare: HELENE HANSSON

Sex års högskoleutbildning

ILLUSTRATION: KARIN ÅSTRÖM BENGTSSON

– **HÖRRÖDU, SA KOMPISEN OLLE** till mig. Du som är veterinär. Titta i den här tidningen, **Håll Dig Frisk**, heter den. Titta här vad folk betalar för. Astrologi, homeopati, magnetarmband, snuttefiltar och en massa magiska piller.

– Ja, det var som sjutton. Och titta vad det kostar. Flera hundra spänn för en ask. Folk är inte kloka, konstaterade jag.

– Sånt där ska man ju inte köpa, sa kompisen Olle. Sånt ska man sälja.

– Ingen fisig idé, hörru. Men vad ska vi hitta på? Marknaden verkar ju ganska mättad.

– För folk ja, men inte för djur. Där finns det pengar. Det vet väl du som är veterinär. Ojojoj.

Olle började bli extatisk.

– Djurägare betalar vafaan som helst bara dom tror på det själva. Och jycken begriper ju ingenting. Titta på priset för kattmat. Dyrare än oxfilé. Och det är bara slaktrester. Det kanske till och med skulle löna sig att köpa in en gammal utrangerad kossa och göra kattmat av och sälja. Bara förpackningarna blir små. Rena bantarförpackningen ska det vara. Portionsförpackningar åt lilla misse. Och det är ju bra mat, sa han.

– Nä, matmarknaden för djur är också rätt tät, avbröt jag. Vi måste hitta på något annat. Hälsokost för djur eller nåt.

– Nåt som vi kan få gratis, och som går att sälja med dom rätta argumenten, sa Olle. Finns det nåt problem som alla djur drabbas av? Där finns marknaden.

– Såvitt jag vet är det bara en sak alla djur drabbas av, sa jag med bred veterinär sakkunskap, …och det är döden.

– Heureka! Där har vi det!

IBLAND SER OLLE UT SOM EN FEMÅRING med en hundralapp i en godisaffär. Så såg han ut nu.

– Alla djurägare är rädda för att deras djur ska dö. Vi måste sälja nåt som kan förhindra döden. Det kan folk säkert betala vad som helst för. Ett anti-dödspiller.

– Vaddå anti-dödspiller, undrade jag. Och vad tänker du säga när djuren dör i alla fall då? Du kan åka på skadestånd.

– Nänä, det gäller bara att inte lova för mycket. Vi måste lämna vattentäta garantier som inte betyder någonting.

– Som vaddå, om jag får fråga.

– Tja, vad sägs om: **Ge hunden ett piller om da'n och den lever längre.** Hur sjutton ska dom kunna bevisa motsatsen?

– Tror du det håller? Går folk på det?

– Jajamen, och livstids garanti. Vi ger livstids garanti på effekten. Finurligt va!

– Vadå finurligt? Vad är det för finurligt med det? Djuren dör ju i alla fall.

– Javisst, det är ju det som är finurligt. När djuret är dött är det inte livstid längre, och då gäller inte garantin. Vattentätt.

--

– Vad ska vi göra pillren av då, undrade jag efter ett tag. Nåt kött? Eller kyckling. Både hundar och katter gillar kyckling. Det kan bli massor av piller av en kyckling.

– Nä, kyckling kostar pengar. Finns det inget billigare som vovvarna gillar, Olle viftade nu grymt med armarna.

– Jag vet, sa jag. Jag känner en hovslagare. Han säger att hundarna är som galna i det där dom skaver av på häst- och kofötterna när dom verkar. Han får knappt ha fingrarna i fred när han jobbar om det är hundar i närheten, säger han. Det kan man nog göra piller av.

– Bra idé. Din kompis får bli "hovleverantör" kan man säga. Ren naturprodukt. Jordnära. Det går hem hos miljönissarna. Haha.

– Du. Vi måste ha en bra slogan. Har du nå't förslag?

– Vad sägs om: **Om hunden själv får svälja.**

– Det låter bekant. Men jag har ett bättre förslag: **Köp idag. I morgon kan det vara försent.**

- Okay. Och så ett bra namn. Duger **PROVITAL.** Det betyder "för livet", tror jag.

– Är inte det upptaget redan, sa Olle. Jag tycker vi kör på **ANTIMORT**. Kan ges ända in i det kista. Nä förresten, det där sista får vi nog ta bort.

– OK. Jag ringer hovslagaren.

– Du, sa Olle. Guldet är säkrat.

Olle har grundskola och Mercedes med dragkrok. Jag har sex års högskola och en Skoda.

KALLE HAMMARBERG

kanslinytt

Nya medlemmar

Den 20 augusti 2003

- Louise Adolfsson, Budapest; SYVF
- Alexandra Aguilera, Skara; SYVF
- Walid Ali Khazal, Malmö; SYVF
- Annica Engström, Uppsala; SYVF
- Ulrik Hagevi, Uppsala; SYVF
- Helen Indrebø, Klippan; SYVF
- Abdulkadir Mao, V Frölunda; SYVF
- Ane Nødtvedt, Uppsala; FVVI
- Björn Rahm, Bro; PVF
- Jörn Salén, Vaxholm; DaVF
- Kristin Sandstad, Brunflo; DVF
- Iréne Österberg, Runhällen; PVF

PERSONNOTISER

Avlidna

F CHEFVETERINÄR, VMD LARS PERSSON har avlidit den 14 augusti 2003. Han föddes 1928 i Liden, Västernorrlands län, avlade studentexamen i Sundsvall 1948 och veterinärexamen 1955. Han var AI-veterinär vid Gävleborgs seminförening 1957 och chefveterinär där 1958.

Han var distriktsveterinär i Lindesberg 1962, VMD och docent i kirurgi 1971 och chefveterinär vid Försvarets Hundskola i Sollefteå 1972. 1976 var han distriktsveterinär i Kungälv och 1982 chefveterinär vid AB Trav och Galopp från vilken tjänst han pensionerades 1993.

PROFESSOR LEIF PLÖEN har avlidit den 19 augusti 2003. Han föddes 1941 i Vetlanda, Jönköpings län och avlade studentexamen där 1961. 1963 började han som vet kand vid Kungl Veterinärhögskolan. Han har tjänstgjort i olika befattningar vid institutionen för anatomi och histologi vid KVH 1965-75 och var docent vid institutionen 1974. Han disputerade för veterinärmedicine doktorsexamen 1973 och promoverades 1975. 1974 var han docent i histologi och 1979 professor i anatomi och histologi vid SLU.

Valla Djurklinik

Vikarierande smådjursveterinär
sökes till
Valla Djurklinik i Linköping

Valla Djurklinik bedriver smådjurssjukvård på hög nivå med modern utrustning i fräscha lokaler. Vi har bland annat ultraljud, digital röntgen, artroskopi och narkosövervakning. Vi har också en rehabavdelning med en nybyggd simbassäng och utbildad massör. Idag arbetar 30 personer hos oss, varav 6 är veterinärer.

Vi söker nu en vikarierande smådjursveterinär då en av våra veterinärer skall vara barnledig från november 2003 och minst 6 månader framåt, med stor chans till förlängning. Vi vill gärna att Du har några års erfarenhet av smådjursverksamhet. Du bör vara serviceinriktad och ha lätt för att samarbeta med såväl medarbetare som kunder.

Tjänsten är på heltid och tillträde under november 2003.

Upplysningar om tjänsten får Du genom att kontakta Margareta Nilsson på telefonnummer 013-31 13 71.

Ansökan skall vara oss tillhanda senast den 6 oktober 2003 och Du sänder den till
Valla Djurklinik AB, Westmansgatan 21, 582 16 Linköping.

SVENSK VETERINÄRTIDNING
BOX 12 709
112 94 STOCKHOLM

BESÖKSADRESS: **Kungsholms Hamnplan 7**
TELEFON: 08-545 558 30
TELEFAX: 08-545 558 29
HEMSIDA: *www.svf.se*
TELEFONTID: 9.00–11.30, 12.30-16.30
(maj–augusti 9.00–11.30. 12.30–16.00*)*

REDAKTION:

JOHAN BECK-FRIIS
ansvarig utgivare & chefredaktör
TELEFON: 08-545 558 33
MOBIL: 070 717 73 25
BOSTAD: 018-54 11 71
E-POST: *johan.beck-friis@svf.se*

KARIN ÅSTRÖM BENGTSSON *(tjl)*
journalist
KARIN NORDIN
journalist
TELEFON: 08-545 558 32
E-POST: *karin.nordin@svf.se*

BIRGITTA AHLKVIST
redaktionssekreterare, annonser
TELEFON: 08-545 558 31
E-POST: *birgitta.ahlkvist@svf.se*

PAMELA GRÖNQVIST,
BACKMANS REKLAM & MEDIA
layout
TELEFON: 08-514 904 02
E-POST: *pamela@backmansreklam.com*

VTT GRAFISKA, VIMMERBY
tryckeri

ISSN 0346–2250

UTGIVNINGSDAGAR 2003:

1–2	12 FEB	10	13 AUG
3	5 MARS	11	3 SEPT
4	26 MARS	12	24 SEPT
5	16 APRIL	13	15 OKT
6	14 MAJ	14	5 NOV
7	5 JUNI	15	26 NOV
8–9	26 JUNI	16	17 DEC

MANUSSTOPP: *Fem veckor före utgivningsdag, tre veckor för insändare.*

ANNONSMANUSSTOPP: *Tre veckor före utgivningsdag.*

SVENSK VETERINÄRTIDNING
Prenumerationspris 2003
Sverige: 900 kronor + moms.
Norden: 1 115 kronor + moms.
Europa utanför Norden: 1 185 kronor + moms.
Utanför Europa: 1 330 kronor.